

curier

economic legislativ

DREPTUL NAȚIONAL AL UNOR STATE PRIVIND POLITICI COMERCIALE INTERNAȚIONALE

ALGERIA

Numele oficial: Republica Algeriană Democratică și Populară. **Suprafața:** 2 293 190 km². **Populația:** 17 701 000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Alger. **Moneda:** dinarul algerian (9,706 dinari = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la 15 august 1980).

1. **Date generale cu privire la comerțul exterior.** Relațiile comerciale externe sînt reglementate prin Legea nr. 78.02 din 11 februarie 1978 care conferă statului algerian monopolul asupra comerțului exterior. **Principalii parteneri comerciali:** S.U.A. (50,4%), țările membre ale C.E.E. (38%) — la export 1978; țările membre ale C.E.E. (58,7%), Japonia (9,1%), S.U.A. (6,7%), Spania (4,6%) — la import 1978. **Principalele organisme cu caracter economic la care participă:** A.I.D., B.I.R.D., F.M.I., G.A.T.T.

2. **Regimul exporturilor.** Toate exporturile către Israel și Africa de Sud sînt prohibite. Anumite exporturi, incluzînd echipamente și mașini uzate, animale vii, arme de foc, muniții, explozive și anumite echipamente radio sînt prohibite, indiferent de destinație. Toate celelalte exporturi pot, în principiu, fi efectuate fără restricții, fără a necesita licențe de export, cu excepția exporturilor către țările cu care Algeria are încheiate acorduri bilaterale de plăți.

3. **Regimul importurilor.** Operațiunile de import de bunuri și servicii se fac în cadrul unui program general anual de import, aprobat de guvernul algerian. Recurgerea la orice intermediar străin, cu ocazia pregătirii, negocierii, încheierii sau executării contractului comercial este pedepsită prin lege. Importurile din Israel și Africa de Sud sînt prohibite. Anumite importuri sînt prohibite indiferent de origine, în timp ce anumite mărfuri pot fi importate fără a fi necesare licențe de import. Toate celelalte categorii de importuri sînt supuse regimului **autorizațiilor globale de import (A.G.I.)**. Autorizațiile de import sînt de trei tipuri: a) **AGI „monopol”**, care se eliberează întreprinderilor de stat care importă produse asupra cărora au drept exclusiv de monopol; b) **AGI de „funcționare internă”** care se eliberează întreprinderilor pentru efectuarea importurilor necesare realizării planului propriu de producție; c) **AGI „de investiție”**, care se eliberează întreprinderilor pen-

tru efectuarea importurilor necesare realizării investițiilor lor proprii, planificate prin planul național de dezvoltare economică. Circa 55% din importurile liberalizate algeriene sînt supuse regimului (a), circa 25% sub regimul (b) și restul de 20% sub regimul (c).

Tariful vamal algerian este structurat conform nomenclatorului tarifar de la Bruxelles (NTB). În funcție de regimul de care se bucură țările față de exporturile cărora se aplică taxele vamale, tariful vamal algerian cuprinde taxe vamale convenționale (în regimul clauzei națiunii celei mai favorizate), în timp ce, în funcție de modul de percepere, este vorba despre **taxe vamale ad-valorem**. Pentru importurile de produse agricole și agroalimentare, sînt aplicate într-o foarte mare măsură **taxe vamale ridicate (65,4%** din taxele vamale au niveluri de peste 30%), pentru unele produse taxele aplicate fiind mult mai înalte (100—400%). Aceeași situație există și pentru importurile de produse industriale (pentru care 58,0% din taxele vamale au niveluri de peste 30%). În plus, în afara taxelor vamale, cu ocazia importului se mai aplică și o taxă unică globală de producție (în general cu un nivel superior celui al taxei vamale propriu-zise).

4. **Regimul investițiilor externe de capital.** Administrarea investițiilor externe de capital nu este diferită de cea a investițiilor autohtone, instituția responsabilă pentru administrarea legislației în domeniul investițiilor fiind Comisia națională pentru investiții.

Nu există sectoare interzise accesului capitalului străin și nici limitări în ceea ce privește cota maximă de participare la capital a investitorilor străini. **Principalele criterii stabilite pentru eligibilitatea investițiilor externe și acordarea de stimulente sînt:** a) utilizarea de resurse locale sau a valorii adăugate pe plan local; b) înființarea de societăți mixte cu societăți și întreprinderi locale; c) realizarea investițiilor în anumite sectoare-cheie de activitate, în care progresul tehnologic joacă un rol important.

Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital: societatea anonimă pe acțiuni. **Repatrierea capitalurilor și transferul profiturilor sînt, în principiu, nerestricționate;** condițiile concrete se stabilesc inițial prin negocierile dintre părți.

SUPLIMENT LA

Nr. 44 1980

Revista
ECONOMICA

5. Regimul valutar. Politica valutară este elaborată de guvern, asistat de Banca Centrală și de Ministerul de Finanțe; Banca Centrală supraveghează întocmirea legislației și diverselor reglementări valutare și răspunde de executarea acestora de către băncile autorizate. Reglementările cu privire la valutele în care trebuie să se facă decontările prevăd că, cu țările cu care Algeria nu are acorduri de plăți în vigoare, decontările se fac în valută convertibilă. Decontările cu țările cu care Algeria a încheiat acorduri bilaterale de plăți sunt făcute pe bază de conturi speciale; unele din aceste conturi sunt ținute în dinari algerieni, altele în dolari S.U.A. Nu există restricții în ceea ce privește importul de bancnote străine, monede (cu excepția monedelor de aur), cecuri, acreditive.

6. Sistemul de drept aplicabil. Sistemul de drept algerian este structurat pe dreptul francez.

ARGENTINA

Numele oficial: Republica Argentina. **Suprafața:** 2.776.889 km². **Populația:** 25 384 000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Buenos Aires. **Moneda:** peso-ul argentinian (1 409,5 pesos = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la 2 octombrie 1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principalii parteneri comerciali: țările membre ale A.L.A.L.C. (Asociația liberului schimb a statelor latino-americane) (21,2%), țările membre ale BENELUX (10,8%), U.R.S.S. (9,4%) — la export 1978; S.U.A. (20%), țările membre ale A.L.A.L.C. (19%), R.F. Germania (12,7%) — la import 1978.

Principalele organisme cu caracter economic la care participă: A.I.D., B.I.R.D., F.M.I., G.A.T.T., A.L.A.L.C., O.S.A. (Organizația Statelor Americane)

2. Regimul exporturilor. O serie de produse sunt prohibite sau restricționate la export. S-au stabilit prețuri de export minime (prețuri de referință) pentru majoritatea produselor vegetale și animale exportate. Toate exporturile sunt supuse unor taxe de export (derechos de exportacion) calculate pe baza vânzărilor f.o.b. sau a prețurilor de referință; taxa de export este de 2% asupra costului de transport. Banca Centrală a stabilit un sistem special de finanțare de care să beneficieze exportatorii argentinieni prin băncile comerciale, în vederea promovării exportului anumitor bunuri și servicii.

3. Regimul importurilor. Controlul importurilor prin intermediul licențelor de import a fost aproape în totalitate desființat în 1978; cu toate acestea, toate importurile necesită un certificat de necesitate, eliberat de către Secretariatul de Stat pentru Comerț și Negocieri Economice Internaționale.

Tariful vamal argentinian este structurat conform nomenclatorului tarifar de la Bruxelles (NTB). El cuprinde în mod exclusiv taxe vamale ad-valorem. Acesta se aplică pe teritoriul argentinian, cu excepția zonei libere de taxe vamale — Țara de Foc. Este un tarif cu trei coloane. Se percep următoarele taxe vamale: a) taxe vamale preferențiale (pentru țările membre ale A.L.A.L.C.); b) taxe vamale în regimul clauzei națiunii celei mai favorizate (pentru mărfurile provenind din statele participante la G.A.T.T. și din statele cu care Argentina are convenții comerciale care prevăd acest regim); c) taxe vamale obișnuite (pentru livrări din țările cu care Argentina nu are stabilite convenții comerciale speciale).

Principalele bariere netarifare aplicabile în prezent la import sunt: a) taxele antidumping (în 1978 a fost stabilită o nouă legislație antidumping, care permite guvernului să impună o taxă pentru produsele care perturbază sau urmează să perturbeze producția industrială a țării sau determină o întârziere în începerea unei activități productive); b) taxe compensatorii la importul produselor care beneficiază de subvenții străine; aceste taxe nu pot fi mai mari decât cuantumul subvențiilor; c) Legea din 1969, care impune ca toate importurile guvernelor federale, regionale și municipale să fie transportate cu vase sub pavilion național, închiriate sau navlosite de Argentina; d) Legea „Buy

National“, care impune ca anumite bunuri și servicii să fie procurate de la firme locale.

4. Regimul investițiilor străine. Investițiile străine sunt guvernate de Legea investițiilor străine din august 1976. Prezenta lege elimină legislația anterioară asupra transferării profitului și dividendelor (din 1973), dar impune o taxă asupra profiturilor excesive și anume de 15% unei firme cu participare străină la capital de 12—15%, 20% unei firme cu participare străină la capital de 15—20% și 25% unei firme cu participare străină la capital de peste 20%. Nu se plătesc taxe asupra profiturilor reinvestite. Toate investițiile mici efectuate de firmele străine necesită aprobare guvernamentală. Necesită autorizație investițiile în următoarele sectoare: apărare națională, servicii publice, energie, educație, bănci, asigurări, de asemenea, aceasta este necesară când investițiile depășesc 5 milioane dolari și când investitorul este un stat străin. Investițiile străine în domeniul exploatarea onshore și offshore a țițeiului au fost legitimate în aprilie 1978.

Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital: a) companie privată cu participare generală sau limitată, b) societăți anonime (Sociedad Anonima — S.A.), sau c) societăți cu răspundere limitată (Sociedad de Responsabilidad Limitada — SRL). Cele mai multe firme s-au organizat ca S.A. și, ocazional, ca SRL. **Repatrierea capitalurilor și transferul profiturilor** sunt în principiu nerestricționate, însă se pot efectua numai pe baza aprobărilor prealabile a autorităților competente.

5. Regimul valutar. Politica valutară este elaborată de guvern. Banca Centrală a Argentinei o administrează și poate transfera o serie de atribuții și celorlalte bănci comerciale și birourilor de schimb. Persoanele particulare nu pot cumpăra mai mult de 20 000 dolari S.U.A. de la băncile comerciale sau birourile de schimb. Nu există restricții în legătură cu felul și cuantumul valutei care pot fi importate în Argentina.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept argentinian este un sistem de drept de tip neolatin. Sentințele străine nu sunt aplicabile în Argentina. O serie de instituții și-au format grupul lor de arbitri, în funcție de numărul membrilor instituției ca, de exemplu, Argentine Chamber of Sociadades Anonimas, Institute of Commercial Law, Buenos Aires Stock Exchange.

AUSTRALIA

Numele oficial: Commonwealth of Australia (Uniunea Australiană). **Suprafața:** 7.686.848 km² (inclusiv ins. Tasmania 67 889 km²). **Populația:** 14 366 000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Canberra. **Moneda:** dolarul australian (1 A .dol. = 1,17 dol. S.U.A. — curs de schimb la 03.10.1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principalii parteneri comerciali: Japonia (28,8%), S.U.A. (12,5%) — la export 1979; S.U.A. (23,4%), Japonia (17,6%), Marea Britanie (10,8%) — la import 1979. **Principalele organisme cu caracter economic la care participă:** O.C.D.E., G.A.T.T., A.S.E.A.N. (Asociația Națiunilor din Sud-Estul Asiei), F.M.I., Grupul Băncii Mondiale. A încheiat (1966, prelungit în 1976) un acord de comerț liber cu Noua Zeelandă (New Zealand-Australia Free Trade Agreement — NAFTA). A semnat un acord comercial bilateral cu S.U.A. (martie 1979), negocieri pentru acorduri similare fiind în curs cu Japonia și C.E.E.

2. Regimul exporturilor. Nu există prohibiții în export. Este necesară autorizarea exporturilor (de către Departamentul Vămirilor și/sau Comisia Australiană pentru Energia Atomică) pentru următoarele principale produse: uraniu, țiței, produse minerale, produse și echipamente cu caracter militar și nuclear, unele mașini și utilaje (pompe și valve, echipament energetic și siderurgic), echipamente electronice și pentru telecomunicații.

3. Regimul importurilor. Controlul importurilor prin intermediul licențelor de import a fost aproape în totalitate desființat în 1962; sunt încă necesare licențe la importul

următoarelor categorii de produse: tractoare și buldozere uzate sau „de ocazie”; încălțăminte și părți de încălțăminte; autovehicule pentru pasageri, asamblate, cu o vechime de sub 5 ani; anumite echipamente frigorifice pentru utilizări casnice; autovehicule de teren uzate.

Licențele de import se eliberează pe bază de cereri (care sînt examinate în min. 24 ore și max. 3 săptămîni, în funcție de volumul importurilor pentru care sînt solicitate), sînt valabile 6 luni (cu posibilități de prelungire) și nu fac obiectul plății unor taxe speciale cu ocazia eliberării.

Tariful vamal australian este structurat conform nomenclaturii Consiliului de cooperare vamală; cuprinde 2 coloane de taxe: a) taxe preferențiale (aplicabile anumitor produse importate din Marea Britanie, Irlanda, Canada, Noua Zeelandă, Papua-Noua Guinee, Hong Kong și din o serie de foste colonii și protectorate britanice; b) taxe generale (aplicabile tuturor celorlalte țări, exclusiv, în unele cazuri, produsele industriale provenind din țări în curs de dezvoltare, inclusiv România, pentru care funcționează schema australiană de preferințe tarifare generalizate, nediscriminatorii și nereziproce — SGP).

La nivelul anului 1980 taxele vamale variau între zero (la importul a circa 325 produse) și 95,5%; cea mai mare parte a produselor importate sînt supuse unor taxe vamale de 15—40%.

În afara taxelor vamale, la import se mai percepe și o **taxă asupra vânzărilor** de 120%, calculată asupra sumei rezultate din valoarea mărfurilor plus quantumul taxei vamale, în cazul în care importatorul este detailist.

Principalele **bariere netarifare** aplicabile în prezent la import sînt: a) „valoarea de sprijin” (sistem aplicabil exclusiv produselor chimice; constă în perceperea unei taxe suplimentare egală cu 90% din diferența între prețul total al produsului după plata taxei vamale și „valoarea de sprijin” fixată de autorități); b) taxele antidumping (aplicabile drept măsură compensatorie cînd prețul produsului importat este inferior „valorii normale”); c) reglementările privind carantina la anumite importuri; d) unele reglementări comerciale specifice (cum sînt normele referitoare la etichetare și marcarea); e) contingente la import; f) limitări „voluntare” la export (pentru anumite produse, din partea țărilor participante la GATT).

4. Regimul investițiilor externe de capital. Autorizarea investițiilor externe se face de către Foreign Investment Review Board (FIRB); autorizarea este automată dacă investiția totală este de max. 5 milioane A.dol. **Sectoare interzise accesului investițiilor străine:** servicii publice, radio-difuziune, televiziune, presă, bănci și, în principiu, aviația civilă. **Sectoare cu acces limitat pentru investițiile străine („sectoare cheie”):** explorarea de onshore și offshore de țifei și gaze naturale, exploatarea și dezvoltarea producției de resurse minerale, agricultură, silvicultură, piscicultură; în toate aceste sectoare participarea străină la capital este limitată la 50% (în cazul uraniului — 25%).

Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital (cu răspundere limitată): a) companie privată (Proprietary Limited — Pty.Ltd. — min. 2 membri); b) companie publică (Limited — Ltd. — min. 5 membri); taxa de înregistrare, în ambele cazuri este de 203 A.dol. **Repatrierea capitalurilor și transferul profiturilor** sînt, în principiu, nerestricționate, însă se pot efectua numai pe baza aprobării prealabile a autorităților competente.

5. Regimul valutar. Politica valutară este elaborată de guvern, asistat de Departamentul Finanțelor și de Banca de Rezerve; Banca de Rezerve administrează politica valutară și poate delega o serie de atribuții în domeniu, băncilor comerciale. Nu există restricții în legătură cu monedele convertibile în care se efectuează plățile și încasările pentru operațiuni de comerț exterior. Poate fi exportată fără autorizație, în valută australiană, suma de 250 A.dol. în bancnote și 5 A.dol. în monede. Nu există restricții în legătură cu felul și quantumul valutei care pot fi importate în Australia.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept australian este puternic influențat de dreptul englez (Common Law). Australia participă la Convenția pentru recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale străine (New York, 1958). Executarea hotărîrilor arbitrale străine este similară cu cea existentă în materie de hotărîri arbitrale interne.

AUSTRIA

Numele oficial: Republik Österreich (Republica Austria). **Suprafața:** 83 850 km². **Populația:** 7 498 000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Viena. **Moneda:** schilling-ul austriac (12,81 sch.A. = 1 dol. S.U.A. — curs de schimb la 03.10.1980).

1. Date cu privire la comerțul exterior. Principalii parteneri comerciali: țările membre ale C.E.E. (65% din importurile și 52% din exporturile austriece în 1978); țările socialiste dețin 9% din importuri și 14% din exporturi (1978). Austria este membră a Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS). În 1973 a încheiat un acord de liber schimb cu C.E.E. în baza căruia au fost desființate taxele vamale dintre părți (cu excepția unui număr restrîns de produse, pentru care perioada de abolire a taxelor vamale a fost extinsă). **Principalele organisme cu caracter economice la care participă:** OCDE, GATT, FMI, Grupul Băncii Mondiale; la Viena își au sediul ONU și AIEA (Asociația Internațională pentru Energia Atomică).

2. Regimul exporturilor. Nu există prohibiții la export. Pentru produsele care fac obiectul reglementării Legii de comerț exterior trebuie obținute licențe de export de la ministerul pe ramură sau direct de la autoritățile vamale. Pentru produsele exportate în baza unui aranjament de compensație licențele de export sînt eliberate de Ministerul Federal al Comerțului și Industriei. Pentru exportul altor produse decît cele amintite nu este necesară obținerea de licențe de export.

3. Regimul importurilor. Controlul importurilor prin intermediul licențelor de import este limitat numai la 3 categorii de produse: lignit, antibiotice și produse agroalimentare; pentru importul acestora din urmă licențele sînt eliberate de către Ministerul Agriculturii și Silviculturii. Licențele de import sînt eliberate fără îndeplinirea unor formalități prealabile speciale, în mod uzual pentru perioada de 6 luni, contra plății unei taxe administrative de 15—48 schillingi (în funcție de valoarea importului).

Tariful vamal austriac este structurat conform nomenclaturii tarifare de la Bruxelles (NTB), cuprinzînd 2 coloane de taxe vamale: a) taxe autonome (aplicabile produselor provenind din țări care nu beneficiază de regimul clauzei națiunii celei mai favorizate — CNF); b) taxe în regimul CNF. La importurile din țările în curs de dezvoltare, inclusiv din România, se aplică schema austriacă de preferințe tarifare generalizate, nereziproce și nediscriminatorii — SGP — în baza căreia majoritatea produselor industriale provenind din aceste țări sînt exceptate de la plata taxelor vamale sau sînt impuse unor taxe vamale reduse. Produsele provenind din celelalte țări membre ale AELS, precum și din țările membre ale CEE nu sînt supuse taxelor vamale (vezi pct. 2).

Taxele vamale la importul de produse prelucrate se concentrează, cu prioritate, în intervalul 15—30%; multor materii prime, precum și unor produse manufacturate nu li se aplică taxe vamale la import.

Tuturor produselor importate, indiferent de origine, li se aplică **taxa asupra valorii adăugate (TVA)**; nivelul uzual al TVA este de 18%, un nivel mai redus (8%) aplicîndu-se la importul de produse alimentare și agricole; nivelul maxim (30%) se aplică asupra produselor de lux (blănuri, autoturisme, aparate foto, produse electronice de consum etc.).

Principalele bariere netarifare aplicabile în prezent la import sînt: a) taxele antidumping (percepute, dacă există pericolul de „distorsionare a pieței”, în cazul în care prețul de import este mai scăzut — după caz — fie față de

cotațiile de pe piața internațională, fie față de prețul mediu de export pentru produse similare austriece, fie față de cel mai redus preț practicat pe piața internă a Austriei pentru produse similare); b) reglementările specifice referitoare la normele sanitare, de siguranță a utilizării, precum și la etichetarea și marcarea produselor din import (aceste din urmă reglementări sînt în general asemănătoare cu cele existente în celelalte țări vest-europene).

4. Regimul investițiilor externe de capital. Autorizarea investițiilor externe: cele directe în numerar nu necesită, în principiu, aprobarea guvernului federal; investițiile în natură trebuie aprobate de Banca Națională care, în general, acordă autorizația automat (cu excepția investițiilor în sectorul bancar și al asigurărilor, pentru care este necesară permisiunea Ministerului de Finanțe). De asemenea, pentru constituirea unei companii, este necesară autorizația de stabilire și de funcționare din partea autorităților provinciale.

Nu există sectoare interzise accesului capitalului străin și nici limitări în ceea ce privește cota maximă de participare la capital a investitorilor străini.

Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital: (a) Aktiengesellschaft (societate pe acțiuni — AG —, min. 2 membri, capital min. 1 mil. A. sch.); (b) Gesellschaft mit beschränkter Haftung (societate cu răspundere limitată — GmbH —, min. 2 membri, capital min. 100.000 A. sch.); taxa de înregistrare inițială este de 0,4% din capitalul de pînă la 500.000 A. sch. și de 0,55% pentru restul capitalului. **Repatrierea capitalului și transferul profiturilor:** nu există restricții.

5. Regimul valutar. Politica valutară este administrată de Banca Națională a Austriei, care poate delega o serie de atribuții băncilor autorizate. Plățile și încasările din operațiuni de comerț exterior pot fi efectuate în orice valute convertibile sau în conturi libere în schillingi austrieci. Poate fi exportată, fără autorizație, în valută austriacă, suma de 15.000 A. sch. (în bancnote și monede); nu există restricții în privința felului și cantumului valutei care pot fi importate în Austria.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept austriac este un sistem de drept de tip germanic. Se utilizează des reglementările în materie ale Camerei de Comerț Internaționale (CCI). Sentința arbitrală este definitivă. În Austria pot fi executate sentințele arbitrale străine, în materie aplicîndu-se, în funcție de spețe, aranjamentele specifice încheiate cu alte țări.

BELGIA

Numele oficial: Royaume de Belgique / Koninkrijk België (Regatul Belgiei). **Suprafața:** 83.850 km². **Populația:** 9.870.000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Bruxelles /Brüssel. **Moneda:** francul belgian (28,95 FB = 1 dol. S.U.A. curs de schimb la 10.10.1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principali parteneri comerciali: R.F. Germania (23%), Franța (19%), Olanda (17%), Marea Britanie (7%), Italia și S.U.A. (cîte 4%) — la export 1978: R.F. Germania (23%), Franța și Olanda (cîte 16%), Marea Britanie (8%), S.U.A. (6%), Italia (4%) — la import 1978. **Principalele organisme economice la care participă:** formează o uniune economică cu Luxemburgul (Uniunea Economică Belgo-Luxemburgheză) și face parte din BENELUX (alături de Luxemburg și Olanda); este membră fondatoare a C.E.E.; face parte, de asemenea, din OCDE, GATT și din toate instituțiile specializate ale ONU.

2. Regimul exporturilor. Pentru majoritatea exporturilor nu sînt necesare licențe de export; de asemenea, nu sînt necesare licențe pentru exporturile către celelalte țări membre ale C.E.E. Pentru efectuarea exporturilor, exportatorii sînt ținuți ca, în scop statistic, să completeze un formular special eliberat de autoritățile vamale.

3. Regimul importurilor. Controlul importurilor prin intermediul licențelor de import este practicat pentru un număr relativ restrîns de produse (unele produse agricole, și minerale, textile, produse chimice, metale de bază, perle, arme și muniții); licențele de import se eliberează pe bază de cerere pe perioade de 4 sau 6 luni (după cum mărfurile provin din țări europene sau, respectiv, extra-europene), cu posibilități de prelungire pentru perioade similare și necesită plata unor taxe de licență de 10 sau 20 FB (în funcție de volumul valoric al importurilor).

Tariful vamal este cel comunitar, practicat în mod unic la import de către toate țările membre ale CEE și este structurat conform nomenclaturii tarifare de la Bruxelles (NTB); cuprinde 2 coloane de taxe vamale: (a) taxe vamale autonome (aplicate față de țările care nu beneficiază de regimul clauzei națiunii celei mai favorizate — CNF); (b) taxe în regimul CNF. Față de produsele provenind din țările în curs de dezvoltare, între care și România, se aplică scutiri sau reduceri de taxe vamale, în conformitate cu schema CEE de preferințe tarifare generalizate, nereciproce și nediscriminatorii. Datorită uniunii vamale care există între țările membre ale CEE, importurile din aceste țări sînt libere de taxe vamale.

Nivelul taxelor vamale este în medie mai scăzut decît cel al taxelor practicate de țările capitaliste dezvoltate nemembre ale CEE. În baza rezultatelor celei de-a VII-a runde de negocieri comerciale multilaterale din cadrul GATT, în următorii 8 ani taxele vamale urmează a fi reduse cu circa 40%.

În afara taxelor vamale, la import se mai percepe taxa asupra valorii adăugate (TVA), care are următoarele niveluri: nivelul general — de 16% — aplicabil majorității mărfurilor; nivelul redus — de 6% — aplicabil produselor alimentare de bază, produselor de panificație, băuturilor nealcoolice, tutunului, produselor minerale, anumitor textile, cărților și produselor farmaceutice; nivelul majorat — de 25% — aplicabil produselor de lux (autoturisme, avioane, discuri muzicale și băuturi alcoolice); există posibilitatea reducerii, în anumite situații, a TVA plătită la import.

Efectuarea oricărui import în valoare de peste 50.000 FB necesită notificarea, în scopuri statistice, a autorităților vamale.

Principalele bariere netarifare sînt fixate la nivelul CEE, în baza politicilor comerciale comunitare, și constă în: contingente (cantitative sau valorice) la import; taxe anti-dumping (conform Codului în materie al CEE); o serie de reglementări de natură sanitară, tehnică sau referitoare la conținutul produselor (reglementări care joacă, deseori, un rol restrictiv).

4. Regimul investițiilor externe de capital. Nu există formalități specifice de autorizare prealabilă a investițiilor străine de capital; cu toate acestea, este necesară permisiunea expresă a autorităților vamale pentru investiții în zona de frontieră.

Nu există sectoare interzise accesului capitalului străin și nici limitări cu privire la cota maximă de participare la capital a investitorilor străini.

Principalele tipuri de societate cu participare străină la capital este societatea anonimă (société anonyme — SA; naamloze vennootschap — NV) cu min. 7 membri fondatori sau acționari, min. 3 directori și cu un capital minim de 1,25 mil. FB; taxe necesitate de crearea unei societăți: taxă de înregistrare a documentelor notariale (150 FB pentru fiecare 4 pag.); taxă asupra capitalului depus în numerar sau asupra valorii contribuției în alte efecte de valoare (1%) sau taxă asupra contribuției la capital formată din construcții (12,5%); taxe notariale asupra capitalului (0,9% pentru primele 1,5 mil. FB, 0,6% pentru următoarele 5 mil. FB, 0,24% pentru următoarele 12,5 mil. FB, 0,12% pentru următoarele 50 mil. FB, 0,048% pentru următoarele 62,5 mil. FB și 0,024% pentru restul capitalului); taxe nominale pentru publicarea rezumatului documentelor constitutive în jurnalul oficial; taxe pentru suplimentările de capital. **Repatrierea capitalului și transferul profiturilor:** nu există restricții; totuși, pentru ob-

ținerea garanției din partea guvernului referitor la efectuarea acestor operațiuni la cursul oficial de schimb, este necesar ca investitorul să se adreseze, cu ocazia realizării investiției, Institutului valutar belgo-luxemburghez.

5. Regimul valutar. Politica valutară este administrată de Institutul valutar belgo-luxemburghez. Valutele în care se efectuează plățile și încasările din operațiuni de comerț exterior depind de tipul tranzacției, existând 4 liste (A-D) în acest sens; decontările pentru transport, comercializare, asigurări, turism diferite taxe etc. se fac numai în valute convertibile (listele A și B), iar decontările pentru cheltuieli administrative, împrumuturi, chirii, profituri, cadouri etc. se fac în orice valută (listele C și D). Nu există restricții cu privire la exportul și importul de valută belgiană și străină din/în Belgia.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept belgian este structurat și funcționează pe aceeași linie ca și dreptul francez.

Belgia este membră a Convenției pentru recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine (New York, 1958) și a Convenției europene cu privire la arbitrajul comercial (Geneva, 1961). Centrul principal al activității de arbitraj se află la Anvers (unde există camere de arbitraj specializate pentru soluționarea litigiilor în diverse sectoare ale comerțului); în alte orașe există camere de arbitraj pe lângă camerele de comerț. Executarea hotărârilor arbitrale străine este similară cu cea a hotărârilor pronunțate de instanțele belgiene.

BRAZILIA

Numele oficial: República Federativa do Brasil (Republica Federativă a Braziliei). **Suprafața:** 8.511.965 km². **Populația:** 119.430.000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Brasilia. **Moneda:** cruzeiro (27,1855 cruzeiro = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la 9 octombrie 1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principalii parteneri comerciali: țările membre ale C.E.E. (29,7%), S.U.A. (22,8%) țările membre ale LAFTA (10,4%), Japonia (5%) — la export 1978; ALALC (21,1%), țările membre ale C.E.E. (18%), țările membre ale LAFTA (9,4%), Japonia (9,1%) — la import 1978. **Principalele organisme cu caracter economic la care participă:** F.M.I., Grupul Băncii Mondiale, G.A.T.T., ALALC.

2. Regimul exporturilor. Exporturile nu necesită licență, dar necesită un certificat eliberat de Departamentul pentru comerț exterior al Băncii Braziliei (CACEX), în timp ce anumite produse sînt prohibite sau suspendate la export (incluzîndu-se unele produse de bază și materii prime pentru consumul intern). Iar exportul anumitor alte produse este condiționat de prioritatea vânzării pe piața internă. Exporturile care necesită aprobare sînt cele efectuate prin conturi bilaterale sau plătibile în valute neconvertibile, cele în consignatie, re-exporturile și cele pentru care se cere o autorizare prealabilă din partea agențiilor guvernamentale. Exporturile anumitor produse, incluzînd carnea de vită, sînt supuse unei cote anuale. Exporturile de cafea sînt supuse autorizației Institutului Brazilian al Cafelei (I.B.C.)

3. Regimul importurilor. Produsele originare ori încercate în Cuba sînt prohibite. Deși în decembrie 1979 a fost abolit sistemul supunerii importurilor regimului de depunere a unui depozit prealabil (egal cu 100% din valoarea importurilor), producătorii locali continuă să beneficieze de o anumită protecție față de import, prin taxele ridicate aplicate unei largi game de produse și prin sistemul de licențe de import (denumite „guia“), aplicat virtual tuturor importurilor. Din acest punct de vedere, importurile se împart în 3 categorii: a) importurile majoritare, care necesită o „guia“, eliberată de CACEX; b) un număr redus de importuri pentru care nu este necesară eliberarea unei

„guia“ sau a altui document emis de CACEX; c) un număr redus de importuri prohibite sau temporar interzise prin reglementări specifice. Licențele de import sînt valabile pentru 60, 90 sau 180 de zile, în funcție de tipul produsului.

Tariful vamal utilizat de Brazilia este un tarif vamal național, care are la bază Nomenclatorul tarifar de la Bruxelles (NTB). Taxele vamale percepute sînt taxe ad-valorem și ele variază între 0—205% din prețul CIF, la care se adaugă, în anumite cazuri, taxe speciale. Nivelul taxelor vamale pentru materiile prime și produsele finite esențiale care nu se produc local se cifrează între 0—37%, pentru produsele pentru care fabricanții locali au obținut un grad de protecție, între 16—70%, iar pentru produsele de lux și cele considerate drept neesențiale, între 64—205%.

Principalele bariere netarifare aplicabile în prezent la import sînt: a) taxele antidumping, prin intermediul cărora Comisia pentru Comerț Exterior a Consiliului Național (CONCEX) poate ridica taxele pînă la 30%; b) unele reglementări comerciale specifice, (cum sînt normele referitoare la etichetarea și condițiile sanitare); c) obligativitatea ca toate produsele importate de către agențiile guvernamentale — federale sau locale —, incluzînd întreprinderile de stat și societățile mixte care implică participarea sectorului public, să fie transportate pe vase sub pavilion brazilian.

4. Regimul investițiilor externe de capital. Capitalul extern poate pătrunde în mod liber și beneficiază, în general, de același tratament cu cel acordat capitalului autohton. Investițiile străine trebuie înregistrate la Banca Centrală în intervalul a 30 de zile de la intrarea lor în țară, remiterile în străinătate fiind supuse unui control special. În general, în Brazilia nu se prevăd limite privind procentajul participării investitorilor străini la capitalul unei întreprinderi (cu excepția unor anumite industrii de bază) și nici privind forma de organizare a acestor întreprinderi. **Sectoare interzise accesului investițiilor străine:** aviația civilă, transportul maritim costal, presa (cu excepția publicațiilor cu caracter tehnic sau cultural), radiodifuziunea, televiziunea, firmele pescărești și loteriile. În unele cazuri, este acceptată o participare minoritară a capitalului extern.

Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital: a) societatea anonimă pe acțiuni (S.A.); b) societatea cu răspundere limitată (S.R.L.). **Repatrierea capitalurilor.** este în general, nerestricționată. Ea poate fi, totuși, prohibită în perioade de urgență, determinate de grave dezechilibre în situația plăților internaționale ale Braziliei (această clauză nefiind pînă acum niciodată utilizată). **Transferul profiturilor** este reglementat de o lege specială, care prevede că nici o firmă care operează în Brazilia nu-și poate în mod legal transfera profiturile în străinătate atîta timp cît nu și-a înregistrat capitalul social la Banca Centrală și nu a plătit taxa asupra veniturilor.

5. Regimul valutar. Consiliul Monetar Național (din în-sărcinarea Ministerului Finanțelor) răspunde de elaborarea **politicii valutare.** **Controlul valutar** este exercitat de către Departamentul Operațiunilor de Schimb din cadrul Băncii Centrale (GECAM) și de Departamentul pentru Controlul și Înregistrarea Capitalului Străin (FIRCE). Anumite împrumuturi contractate în afara țării necesită aprobarea prealabilă a Comisiei Interministeriale pentru Împrumuturi Externe (EMPEX). Nu există restricții în legătură cu valutele convertibile în care se efectuează plățile și încasările pentru operațiuni de comerț exterior. Nu există limite privind sumele în valuta braziliană sau străină, în bancnote, ce pot fi exportate. Nu există restricții în legătură cu felul și cuantumul valutilor, în bancnote, ce pot fi importate în Brazilia.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept brazilian este un sistem de tip neolatin.

Brazilia cunoaște atât arbitrajul în drept cât și arbitrajul în echitate. Reglementarea este dată de Codul civil și Codul de procedură civilă și comercială, precum și de Convenția de la Geneva din 1927, din care Brazilia face parte din 1932. Pentru executarea unei hotărâri arbitrale străine este necesară omologarea acesteia de către o instanță judecătorească braziliană.

CANADA

Numele oficial: Canada. **Suprafața:** 9.976.139 km. p. (locul 2 în lume). **Populația:** 23.568.000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Ottawa. **Moneda:** dolarul canadian (1 dol. C = 0,86 dol. S.U.A. — curs de schimb la 10.10.1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principali parteneri comerciali: comerțul exterior canadian este dependent de relațiile economice cu S.U.A., care dețin 70% din exporturile și 70,5% din importurile țării; pe locurile următoare se situează, în ordine, Japonia și Marea Britanie. **Principalele organisme cu caracter economic la care participă:** OCDE, GATT, precum și toate instituțiile specializate ale ONU.

2. Regimul exporturilor. Nu există prohibiții la export. Pentru un număr restrins de produse (între care țitei, unele produse petroliere și gaze naturale) sunt necesare licențe de export. Aceleași produse sunt supuse contingentării la exportul către S.U.A.; de asemenea, ele fac obiectul unor taxe de export.

3. Regimul importurilor. Licențe de import nu sunt practicate decât pentru un număr redus de produse agricole, precum și pentru unele produse textile și confecții. Licențele se eliberează pe bază de cereri (care sunt examinate, de regulă, în 1—5 zile, cu excepția importurilor de cămăși și de fire de bumbac pentru care durata examinării se extinde la 1—3 luni) numai persoanelor fizice și juridice canadiene și nu fac obiectul plății unor taxe speciale cu ocazia eliberării.

Tarifal vamal canadian are o structură proprie, neavînd la bază nomenclatura tarifară de la Bruxelles (NTB); cuprinde o coloană specială de taxe vamale pentru țările în relațiile cu care se aplică regimul clauzei națiunii celei mai favorizate (CNF). La importul din țările în curs de dezvoltare, între care și România, majoritatea produselor industriale beneficiază de scutiri sau reduceri de taxe vamale, în conformitate cu schema de preferințe tarifare generalizate, nereciproce și nediscriminatorii (SGP). Pentru produse provenind din anumite țări, tariful vamal cuprinde fie taxe mai reduse, cu caracter preferențial — în baza „preferințelor britanice“ (British Preferential — BP) —, fie taxe superioare față de nivelul obișnuit al taxelor vamale. **Taxele vamale** — care se calculează la valoarea f.o.b. a mărfurilor importate — se concentrează (în ceea ce privește cele în regim CNF) în principal în următoarele intervale (după gradul de prelucrare a produselor): 6,6—10,6% (produse finite), 6,2—9,4% (produse semifinite) și 0,3—3,4% (materii prime). Începînd de la 1 ian. 1980, Canada a pus în aplicare prima din cele 8 cote egale de reducere a taxelor vamale convenite în urma celei de-a VII-a runde de negocieri comerciale multilaterale din cadrul GATT („Runda Tokio“), urmînd ca în următorii 8 ani taxele vamale la importurile de produse industriale să fie reduse cu circa 40%.

În afara taxelor vamale, mărfurile importate sînt supuse și la un număr destul de important de **alte taxe** (taxe asupra vînzărilor, taxe de acciză etc.) care măjorează în mod sensibil nivelul fiscalității la frontieră.

Guvernul federal canadian este abilitat să consimtă reduceri, scutiri sau rambursări de taxe la import, pe perioade limitate, pentru articole care sînt utilizate în industria prelucrătoare a țării.

Principalele **bariere netarifare** la import constă în: (a) impunerea de restricții cantitative (introduse în ultimii ani la importul de textile, confecții și încălțăminte); (b) taxe antidumping (impuse de tribunalul antidumping, în

baza legii în materie care se aplică de la 1 ian. 1969, în termen de 90 zile de la sesizarea producătorului canadian în legătură cu cauzarea unui prejudiciu sau cu pericolul cauzării unui prejudiciu prin importul unei anumite mărfi); (c) taxe compensatorii (aplicate din aprilie 1977 la importul mărfurilor care beneficiază de subvenții la export în țara de origine); (d) reglementările referitoare la marcarea și etichetarea bilingvă (în limbile engleză și franceză) în special a produselor destinate comercializării directe către populație.

4. Regimul investițiilor externe de capital. Investițiile străine de capital în Canada sînt reglementate prin Legea cu privire la analiza investițiilor străine (Foreign Investment Review Act — dec. 1973). **Autorizarea investițiilor externe** are loc după următoarea procedură: cererile sînt analizate de către Foreign Investment Review Agency (FIRA), care le înaintează apoi Ministerului pentru Industrie și Comerț în vederea aprobării guvernamentale; dacă solicitantul nu primește nici o comunicare în 60 zile de la data depunerii cererii la FIRA, cererea poate fi considerată drept aprobată. O procedură mai urgentă este utilizată în cazul cererilor pentru investiții de sub 2 mil. C. dol. În capacități economice care au un număr de angajați de max. 100 persoane. Pentru toate investițiile decizia finală a guvernului depinde de faptul dacă fluxurile respective de capital aduc „beneficii substanțiale“ economiei canadiene (din punctul de vedere al utilizării forței de muncă, al nivelului productivității muncii și eficienței, al nedistorționării concurenței pe piața canadiană, al compatibilității cu politica economică a Canadei și al gradului de folosire a capitalului canadian).

Nu există sectoare interzise accesului capitalului străin. **Limitări ale accesului capitalului străin:** 20% din totalul voturilor — în sectorul bancar; 20% din voturi și 60% din capital — în companiile de radio și televiziune; 50% din capital — în sectorul țitelului și gazelor naturale din Yukon și Teritoriile din Nord-Vest, precum și în sectorul minier din Teritoriile din Nord-Vest; 25% din capitalul firmelor de brokeraj din Ontario. O serie de legi limitează, de asemenea, participarea capitalului străin în sectoarele: presă, aviație, pescuit, transporturi maritime de coastă, acordarea de credite de consum persoanelor private.

Principalul tip de societate cu participare străină la capital este cea cu răspundere limitată. Condiții de înființare: min. un membru fondator; fără limită minimă de capital; majoritatea directorilor trebuie să fie rezidenți canadieni; plata taxelor de înregistrare (200 C.dol. pentru certificatul de înregistrare, 50 C.dol. pentru amendarea actelor constitutive). **Repatrierea capitalului și transferul profiturilor:** nu există restricții; transferul dividendelor poate fi totuși controlat în baza măsurilor antiinflaționiste.

5. Regimul valutar. Nu există nici un fel de control valutar și nici restricții referitoare la valutele în care trebuie să se facă încasările și plățile din operațiuni de comerț exterior. Nu există restricții în legătură cu exportul și importul de valute din / în Canada; totuși, persoanele private nu pot scoate din țară monede canadiene din argint bătute înainte de 1968.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept canadian este bazat pe Common Law (cu excepția sistemului aplicat în provincia Quebec, care are la bază Codul civil). Există legi speciale în materie în majoritatea provinciilor canadiene, cu unele deosebiri de conținut după cum provinciile respective sînt de influență engleză sau franceză. Convenția de arbitraj trebuie făcută, conform tuturor acestor legi, în formă scrisă. În Canada sînt recunoscute și executate, în general, hotărârile arbitrale străine, după o procedură similară celei aplicabile hotărîrilor judecătorești străine.

CHILE

Numele oficial: República de Chile (Republica Chile). **Suprafața:** 756.945 km². **Populația:** 10.734.000 locuitori (estimare 1978). **Capitala:** Santiago. **Moneda:** peso nuevo (34,13 peso nuevo = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la 9.X.1980).

1. **Date generale cu privire la comerțul exterior.** Principali parteneri comerciali (în 1978): S.U.A. 17% în totalul comerțului exterior, R. F. Germania (11%), Brazilia (9%), Japonia (9%), Marea Britanie (6%), Argentina (5%).

Principalele organisme cu caracter economic la care participă: FMI, AID, BIRD, FAO, GATT, ALALC (Asociația liberului schimb a statelor latino-americane).

2. **Regimul exporturilor.** Cu excepția a 3 produse prohibite la export, restul produselor sînt libere a fi exportate. Toate exporturile trebuie înregistrate la Departamentul de comerț exterior al Băncii Centrale.

3. **Regimul importurilor.** În 1974 s-au desființat cotele de import, firmelor fiindu-le aprobate bugetul de import și licențele de import de către Banca Centrală. Prin Banca Centrală se acordă prioritate importurilor de produse alimentare, materii prime și bunurilor de capital. Guvernul a elaborat o listă a mărfurilor interzise la import („lista de mercaderia de importacion prohibida”) care cuprinde doar 4 produse interzise (printre care caviar și pietre prețioase). Toate produsele importate necesită licențe de import.

În 1974 guvernul a anunțat modificarea tarifului vamal. Prima modificare a fost aceea a păstrării unui singur tip de taxe vamale, în locul taxelor vamale specifice sau ad-valorem, și anume a acestuia din urmă. Nivelul acestei taxe se stabilește în funcție de importanța mărfii importate pentru economia națională. Nivelurile sînt minime pentru importurile esențiale și mai mari în cazul importurilor ce nu se pot face decît în cantități foarte mici. Începînd din iunie 1979 tuturor produselor importate (excepțind anumite autovehicule) li se aplică o taxă vamală unică de 10%. În unele cazuri, guvernul poate majora temporar, pentru anumite produse, nivelul taxei vamale peste 10% pentru toate importurile.

În ceea ce privește barierele netarifare este necesară constituirea de depozite valutare pe relațiile de import și o chitanță pentru ca mărfurile să poată trece vama. Aceste depozite le sînt înapoiate importatorilor în momentul în care prezintă la banca comercială, chitanța vamală care indică că marfa a sosit în țară. Aceste depuneri variază între 40% — 10.000% din valoarea c.i.f. a mărfii. Pentru importul materiilor prime sînt necesare depozite adiționale de 130%. Mărfurile importate trebuie să aibă specificate țara de origine, iar greutatea trebuie să fie indicată în kg. Importurile de animale și produse vegetale trebuie însoțite de certificate fitosanitare.

4. **Regimul investițiilor externe de capital.** Autoritățile chiliene au revizuit complet, începînd din 1977, codul investițiilor străine. Investitorii străini se bucură de aceleași avantaje ca și firmele locale, eliminîndu-se restricțiile asupra profiturilor obținute de aceștia. Comitetul investițiilor străine trebuie să autorizeze toate investițiile străine noi. Investiția străină este definită ca o investiție făcută de orice persoană, inclusiv cetățeni chilieni, a căror reședință este în afara țării. Sînt interzise investițiile străine în: companii de televiziune, industriile din domeniul securității naționale și în unele sectoare publice.

Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital: a) societate anonimă (sociedad anonima — S.A.) și b) societate cu răspundere limitată (sociedad de responsabilidad limitada). Principala societate este cea anonimă, datorită avantajelor rezultate din plata taxelor, toate celelalte societăți plătiind taxe mai mari.

Repatrierea capitalurilor și transferul profiturilor sînt nerestricționate; capitalul însă nu poate fi repatriat decît după 3 ani de la intrarea în țară.

5. **Regimul valutar.** Politica valutară este elaborată de guvern. Comitetul executiv al Băncii Centrale controlează toate tranzacțiile valutare. Majoritatea transferurilor valutare trebuie aprobate de acest comitet și realizate de către băncile comerciale.

Unele transferuri valutare pot fi realizate de băncile comerciale fără aprobarea prealabilă a Băncii Centrale, ca de exemplu, plățile pentru consultanță tehnică, mai mici de 5 000 dolari S.U.A.

6. **Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional.** Sistemul de drept chilian este structurat pe dreptul de tip neolatîn.

Chile este parte la Protocolul referitor la clauze arbitrale, adoptat la Geneva la 24 septembrie 1923. În ce privește hotărârile arbitrale adoptate de arbitrii chileni sau străini, legislația statului Chile nu face nici o diferență, cu condiția însă ca, ambele părți să fi acceptat arbitrajul, iar arbitrul să fie deținătorul unui titlu juridic chilian, în cazul în care el judecă în drept (sau e arbitru mixt).

COLUMBIA

Numele oficial: República de Colombia (Republica Columbia). **Suprafața:** 1.138.914 km². **Populația:** 25.136.000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Bogota. **Moneda:** peso columbian (37,9720 peso = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la 9 octombrie 1980).

1. **Date generale cu privire la comerțul exterior.** Principali parteneri comerciali: S.U.A. (33,4%), R.F. Germania (18,2%), țările membre ale Asociației liberului schimb a S.U.A. (38%), țările vest-europene (27,6%), țările membre ale Pactului Andin (6,8%), Olanda (5,8%) — la export 1978: S.U.A. (38%), țările vest-europene (27,6%), țările membre ALALC (16,1%), țările membre ale Pactului Andin (7,9%) — la import 1978. **Principalele organisme cu caracter economic la care participă:** F.M.I., Grupul Băncii Mondiale, GATT, ALALC, Pactul Andin.

2. **Regimul exporturilor.** Toate exporturile necesită înregistrarea la Institutul Columbian de Comerț Exterior (INCOMEX). Exporturile de țitel brut și ale altor câteva mărfuri sînt prohibite. Pentru cele mai multe exporturi nu este necesară o licență de export. Cu toate acestea, pentru majoritatea exporturilor este necesară depunerea unei cereri prealabile în vederea înregistrării.

3. **Regimul importurilor.** Nu există listă de importuri prohibite. Importurile sînt clasificate în două categorii: a) importuri care nu necesită licență, dar trebuie înregistrate la INCOMEX (42,8% din total importuri în 1978); b) importuri care necesită licență prealabilă, eliberată de Departamentul pentru Importuri al INCOMEX. Cîteva importuri sînt supuse contingentării (cacao, cauciuc natural, bumbac brut, fire din bumbac, zinc prelucrat, materiale oleaginoase). În plus, importatorii au obligația achiziționării, în diferite procentaje, a acestor produse și de pe piața locală.

Columbia utilizează tariful vamal al Grupului Andin (NABANDINA) care, dealtfel, se bazează pe Nomenclatorul tarifar de la Bruxelles. Taxele vamale percepute sînt taxe ad-valorem; începînd cu 1974, autoritățile au promovat constant o politică de pronunțată liberalizare a importurilor. În 1979, taxa vamală redusă de 5% a fost extinsă de la importurile de mașini și echipamente destinate sectoarelor economice cheie la importurile legate de prelucrarea produselor alimentare, industria încălțămîntului, industria minieră, construcții, chimie, sticlă și prelucrarea metalelor. La mijlocul lui 1979, au fost reduse taxele pentru importu-

rile de automobile, motociclete și anumite produse electronice. Se percep, de asemenea, o serie de alte taxe — diferite de cele vamale — cu ocazia importurilor: a) taxă pentru „Fondul de promovare a exporturilor” (1,5% din valoarea în vamă); b) taxă pentru programul de diversificare economică (1,5%); c) taxă consulară (1%); d) taxă asupra vinzării (4—25%). **Principalele bariere netarifare:** a) sistemul depozitelor de import prealabile (în monedă națională), care reprezintă de regulă 30% din valoarea înregistrată; b) sistemul depozitelor adiționale, ce trebuie depuse înaintea obținerii licențelor pentru plățile în străinătate.

4. Regimul investițiilor externe de capital. Deși, investițiile externe sînt în general încurajate, regimul care li se aplică nu poate fi apreciat ca fiind liberal. O serie de sectoare sînt interzise capitalului extern, în timp ce investițiile care implică crearea de noi firme trebuie înregistrate, iar stabilirea de noi filiale este restricționată. Se aplică, totodată, codul de investiții străine adoptat de țările membre ale Pactului Andin, prin care se impun limite pentru investițiile externe, în anumite sectoare. În general, sînt puține situațiile în care participarea investitorilor străini la capitalul social al unei întreprinderi este limitată (astfel, pentru pescuitul costal — la maximum 60%, transport aerian — 49%, turism — 85%). Totodată, conform Codului Pactului Andin, toate firmele industriale existente care doresc să beneficieze de facilitățile tarifare ale Pieței comune andine trebuie să fie deținute în proporție de cel puțin 51% de capitalul autohton. **Sectoare interzise accesului investițiilor străine:** sectoare care sînt în mod „adecvat gestionate” de capitalul privat local; sectoare cheie ale dezvoltării economice; sectoare în care se produc mărfuri „economicește strategice”; sistemul de asigurări; sistemul bancar; majoritatea transportului intern; televiziune. **Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital:** a) societate anonimă pe acțiuni (S.A.); b) societate cu răspundere limitată (S.R.L.). Valoarea totală a capitalului repatriat nu trebuie să depășească valoarea netă a investițiilor externe (incluzînd reinvestițiile autorizate). **Transferul profiturilor** este reglementat prin Decretul nr. 170/1977, prin care profiturile pot fi în mod liber transferate anual pînă la nivelul de 20% din capitalul social înregistrat. Efectuarea unor transferuri mai mari de acest plafon poate fi negociată pe bază ad-hoc cu Departamentul Planificării.

5. Regimul valutar. Politica valutară este elaborată de către Comisia Monetară, condusă de titularul Ministerului Dezvoltării și Agriculturii și președintele Băncii Centrale. Comisia Monetară stabilește lista valutei pe care le acceptă pentru efectuarea schimburilor comerciale (încasări și plăți). În mod obișnuit, încasările și plățile sînt efectuate în dolari S.U.A. Pot fi utilizate, însă și alte valute convertibile. În conformitate cu prevederile acordurilor bilaterale de plăți încheiate de diferite țări, decontările în aceste cazuri trebuie făcute prin intermediul unor conturi de clearing. Exportul de valută este în mod uzual limitat la plafonul de 60 dolari S.U.A. de persoană/zi, fără a se depăși 2.100 dolari de persoană/an. Nu există restricții în legătură cu felul și cuantumul valutei, ce pot fi importate în Columbia.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept columbian este un sistem de tip neolatîn.

Hotărârile străine sînt aplicabile în Columbia: a) în cazul existenței unui tratat bilateral, în concordanță cu prevederile acestuia; b) în cazul în care nu există un astfel de tratat, pe bază de reciprocitate.

DANEMARCA

Numele oficial: Kongeriget Danmark (Regatul Danemarcei). **Suprafața:** 43.069 km². **Populația:** 5.084.000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Copenhaga. **Moneda:** coroana daneză (5,55 D.kr. = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la 10.X.1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principali parteneri comerciali (1978): R. F. Germania (17%), Suedia (12,9%) și Marea Britanie (14,4%) — la export; R.F. Germania (20,8%), Suedia (13%) și Marea Britanie (11,5%) — la import. **Principalele organisme economice la care participă:** este membră a C.E.E. de la 1 ianuarie 1973; face parte, de asemenea, din OCDE, GATT, precum și din toate organismele economice specializate ale O.N.U.

2. Regimul exporturilor. Nu există prohibiții cu privire la produsele exportate. În ceea ce privește controlul exporturilor, în afara anumitor articole de importanță strategică, sînt necesare licențe numai pentru vinzările în străinătate de deșeurii ale anumitor metale, precum și de aur monetar; la exportul spre C.E.E. sînt necesare licențe numai în cazul vinzării de aur.

3. Regimul importurilor. Danemarca mai menține controlul importurilor prin intermediul licențelor de import numai pentru un număr relativ restrîns de produse. Licențele de import sînt acordate de către Oficiul pentru licențe din cadrul Ministerului Comerțului, sînt valabile 1 an, iar eliberarea lor nu necesită plata unei taxe speciale de licență.

Fiind membră a C.E.E., Danemarca aplică la import **tariful vamal comunitar**, structurat conform nomenclaturii tarifare de la Bruxelles și care cuprinde 2 coloane de taxe vamale: cele autonome și cele aplicabile față de țările care beneficiază de clauza națiunii celei mai favorizate (CNF). Produsele provenind din țări în curs de dezvoltare, inclusiv din România, beneficiază de reduceri sau scutiri de la plata taxelor vamale, în conformitate cu schema de preferințe tarifare generalizate, nereciproce și nediscriminatorii (SGP) a C.E.E. Importurile din celelalte țări membre ale C.E.E. nu sînt supuse taxelor vamale.

Nivelurile taxelor vamale urmează a fi reduse în următorii 8 ani cu circa 40%, în conformitate cu rezultatele ultimei runde de negocieri comerciale multilaterale din cadrul G.A.T.T. Importatorii pot scoate bunurile importate din vamă fără plata imediată a taxelor vamale, urmînd ca acestea să fie achitate într-un interval de 3 luni.

În afara taxelor vamale, importurile fac obiectul plății **taxei asupra valorii adăugate (TVA)**, al cărei nivel este de 20,25%.

În privința **barierelor netarifare**, Danemarca dispune de o lege antidumping, prevederile acesteia fiind însă destul de rar aplicate. De asemenea, pentru unele produse sînt aplicate contingente (valorice sau cantitative), în conformitate cu politica comercială comună a C.E.E. O serie de reglementări destul de stricte, care pot avea caracterul de obstacole netarifare, sînt aplicate în ceea ce privește normele sanitare, de siguranță a utilizării, de etichetare și marcarea care trebuie îndeplinite de produsele importate.

4. Regimul investițiilor externe de capital. Autorizarea efectuării de investiții în Danemarca necesită parcurgerea următoarelor faze principale: a) obținerea permisului de investiție (care include permisul de a importa capitalul necesar) din partea Ministerului Comerțului; b) aprobarea Ministerului Justiției în scopul achiziționării eventualelor terenuri necesare; c) eliberarea de către autoritățile locale a atestării cu privire la îndeplinirea cerințelor de natură sanitară, precum și în domeniul pazei contra incendiilor; d) aprobarea din partea autorităților locale pentru orice investiție care ar putea cauza poluarea mediului înconjurător.

tor; e) obținerea permiselor de lucru și de reședință pentru personalul care nu provine din țări membre ale C.E.E. sau din țările nordice.

Nu există sectoare interzise accesului capitalului străin și, în principiu, nici limitări cu privire la cota maximă de participare la capital a investitorilor străini (în acest ultim sens este de menționat, totuși, că străinii nu pot deține în proporție de 100% capitalul unităților din industria armamentului).

Principalul tip de societate cu participare străină la capital este societatea pe acțiuni (Aktieselskab — A/S), cu min. 3 membri fondatori (din care majoritatea cetățeni danezi sau ai altor țări membre ale C.E.E.) și cu un capital minim de 100 000 D.kr. (care urmează a fi vărsat efectiv în max. 1 an de la formare); principalele taxe încumbate de crearea unei A/S sînt: taxele inițiale de înregistrare (1.100 D.kr. plus 0,4% din capitalul stabilit) și taxele ulterioare de înregistrare (percepute cu ocazia suplimentării capitalului; 300 D.kr. plus 0,4% din noul capital). **Repatrierea capitalului și transferul profiturilor:** nu există restricții; totuși, uneori, se stabilesc plafoane în ceea ce privește dividendele care pot fi distribuite. Transferul profiturilor poate avea loc numai după deducerea sumelor destinate constituirii fondurilor de rezervă ale societății.

5. Regimul valutar. Politica valutară — care se aplică pe teritoriile Danemarcei, Groenlandei și Ins. Faroe — este administrată de Banca Națională, care poate delega unele din atribuții, băncilor autorizate. Nu există restricții în legătură cu valutele în care trebuie să se efectueze plățile și încasările din operațiuni de comerț exterior. Nu sînt restricții referitoare la importul în Danemarca de valute străine. Exportul de valută națională (în bancnote și monede) este limitat la 3.000 D.kr.; în plus, nerezidenții pot exporta orice sumă în valută daneză rezultată din schimbul altor valute, importate în prealabil în Danemarca.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional.

Dreptul danez se numără între sistemele de drept de tip germanic.

În aprilie 1961 Danemarca a semnat Convenția europeană cu privire la arbitrajul comercial, însă prevederile convenției nu sînt încă aplicate pe teritoriul danez. Hotărârile arbitrale străine în cazurile asupra cărora s-a căzut de acord între părți sînt executabile în Danemarca, cu condiția confirmării lor de către instanță (așa cum se procedează în cazul executării hotărîrilor judecătorești străine).

ECUADOR

Numele oficial: Republica del Ecuador (Republica Ecuador). **Suprafața:** 283.561 km² din care arh. Colón (Galapagos) 7.844 km². **Populația:** 7.550 000 locuitori (estimare 1978). **Capitala:** Quito. **Moneda:** sucre (27.03 sucre = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la 9.X.1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principalii parteneri comerciali (în 1978): S.U.A. (44,8%), țările membre ale C.E.E. (16,4%) — la export; S.U.A. (34,9%), țările membre ale C.E.E. (22%) și Japonia (14,4%) — la import.

Principalele organisme cu caracter economic la care participă: F.M.I., A.I.D., B.I.R.D., F.A.O., A.L.A.L.C. (Asociația liberului schimb a statelor latino-americane), Pactul Andin

2. Regimul exporturilor. Toate exporturile necesită licențe de export eliberate de Banca Centrală. Pentru banane și produse textile s-au elaborat prefuri minime de referință, de asemenea și pentru țigeci. Anumite produse sînt supuse taxelor de export ce se plătesc în momentul primirii licenței de export; o taxă de export ad-valorem de 15% se percepe la exportul de boabe de cacao. Făcînd parte din rîndul țărilor în curs de dezvoltare cel mai pu-

țin dezvoltate, Ecuadorul beneficiază la exportul a 51 produse de scutire totală de taxe vamale la importul a 3 țări membre ale Grupului Andin (Columbia, Peru și Venezuela).

3. Regimul importurilor. Majoritatea importurilor evaluate la peste 500 dolari S.U.A. f.o.b. necesită licențe de import. Pentru importul cărților, ziarelor, revistelor și discurilor imprimate nu sînt necesare licențe. Bunurile importate ca parte a unei investiții directe, precum și importurile făcute de o corporație străină ce are încheiat contract cu societăți guvernamentale necesită autorizația Băncii Centrale sau a Ministerului de Finanțe. Produsele importate sînt împărțite în lista I-A (bunuri esențiale), lista I-B (bunuri cu importanță secundară), lista II (obiecte de lux și bunuri produse pe plan local). Ecuadorul folosește **tariful vamal NABANDINA** (structurat conform nomenclaturii tarifare de la Bruxelles), adoptat de Grupul Andin. În 1974, Ecuadorul a trecut de la sistemul mixt de taxe vamale ad-valorem și taxe vamale specifice la sistemul unitar de **taxe vamale ad-valorem**. Nivelul taxelor vamale pentru produsele din lista I-A se situează între 0—20%, pentru cele din lista I-B între 20—45%, iar pentru cele din lista II între 45—200%.

Cele mai importante bariere netarifare sînt: a) necesitatea constituirii de depozite valutare prelabile la import; b) taxele antidumping.

4. Regimul investițiilor externe de capital. Investițiile străine trebuie înregistrate la Oficiul pentru Investiții Străine din cadrul Ministerului Industriei, Comerțului și Integrării (MICEI). Începînd din 1973, firmele străine trebuie să înregistreze împrumuturile și capitalurile la Banca Centrală. Aceasta garantează, în schimb, disponibilitatea transferurilor valutare și a profiturilor, precum și repatrierea capitalurilor, la cursul de schimb oficial în momentul efectuării transferului. Investițiile străine sînt guvernate de Legea investițiilor străine, valabilă pentru toate țările membre ale Grupului Andin. Sînt interzise din 1975 investițiile străine în domeniul bancar-financiar.

Principalele tipuri de societăți cu participare străină:

a) Societate anonimă (sociedad anonima — SA), b) societate cu răspundere limitată (compania de responsabilidad limitada) și c) societate mixtă, cu capital privat și de stat (compania de economia mixta). Majoritatea firmelor s-au organizat sub forma de S.A.

Repatrierea capitalurilor și transferul profiturilor sînt restricționate și anume: transferul profiturilor este limitat la 20% din capital, firmele pot capitaliza profiturile pînă la o valoare de 7% din capitalul lor fără o aprobare prealabilă, iar transferul capitalurilor nu poate avea loc decît după 5 ani de la intrarea în țară.

3. Regimul valutar. Politica valutară este administrată de Banca Centrală și de Consiliul Monetar. Decontările din operațiuni de comerț exterior cu celelalte țări membre ale A.L.A.L.C., precum și cu unele țări socialiste se efectuează prin conturi bilaterale de clearing; în cazul celorlalte țări decontările se fac, de regulă, în valute convertibile. Nu există restricții cu privire la felul și cuantumul valutei naționale sau al valutei străine care pot fi exportate sau importate din/în Ecuador.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept ecuadorian este structurat pe dreptul de tip neolatîn.

Ecuadorul este parte la: Convenția pentru recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale străine, New York, 10 iunie 1958. Hotărîrile arbitrale străine sînt recunoscute în Ecuador, fiind aplicate în conformitate cu convențiile bi sau multilaterale încheiate cu diferite țări și în măsura în care nu contravin legislației ecuadoriene în vigoare.

EGIPT

Numele oficial: Republica Arabă Egipt. **Suprafața:** 1.001.449 km². **Populația:** 38.686.000 locuitori (estimare 1978). **Capitala:** Cairo. **Moneda:** lira egipteană \$7423 lire egiptene = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la 9 octombrie 1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principalii parteneri comerciali: U.R.S.S. (16,3%), Italia (11,8%), S.U.A. (5,2%), Franța (4,2%), Japonia (4,1%) — la export primele 9 luni 1978; S.U.A. (16,1%), R. F. Germania (11,5%), Italia (8,0%), Marea Britanie (7,6%) — la import primele 9 luni 1978. **Principalele organisme cu caracter economic la care participă:** F.M.I., Grupul Băncii Mondiale, G.A.T.T., Piața comună arabă. În ianuarie 1977, Egiptul a încheiat un acord comercial preferențial pe 5 ani cu Piața comună.

2. Regimul exporturilor. În afara exporturilor către Africa de Sud, care sînt interzise, și a exporturilor unor mărfuri de importanță esențială pentru economia națională, ce pot fi restricționate, restul exporturilor nu necesită licență. Exporturile multor produse sînt organizate și controlate de către comitete specializate de comerț exterior. Bumbacul, orezul și țiteiul sînt exportate numai de către sectorul de stat.

3. Regimul importurilor. Consiliul Suprem al Planificării Comerțului Exterior stabilește politica pe termen lung pentru importuri (ca și pentru exporturi, de altfel), controlînd planul anual de import și executarea bugetului valutar. Bugetul valutar anual cuprinde o cotă specifică pentru fiecare sector economic (agricultură, industrie, transporturi etc.), autoritățile de resort din fiecare sector în parte avînd competența decizională privind produsele ce urmează a fi importate în limitele alocației primite. Aprobarea de către un astfel de comitet specializat de comerț exterior constituie autorizația necesară pentru efectuarea importurilor. Toate produsele pot fi importate fără a necesita licențe de import, importurile fiind reglementate mai mult pe bază de alocații valutare, decît pe baza sistemului de licențiere.

Pentru produsele considerate ca neesențiale sau produsele fabricate local nu se acordă valuta necesară plății importului. Importurile din Africa de Sud sînt prohibite.

Tarifal vamal egiptean are la bază Nomenclatorul tarifar de la Bruxelles (N.T.B.). Taxele vamale (în general, taxe ad-valorem) aplicate materiilor prime industriale și bunurilor de capital sînt relativ scăzute (între 2—30%), în timp ce pentru bunurile de consum ele sînt mult mai ridicate (între 50—200%) pentru articole de îmbrăcăminte, de exemplu). Taxele pentru bunurile de lux sînt extrem de ridicate, ele concentrîndu-se în special în intervalul 100—500%. Tutunul, ceaiul și cafeaua sînt supuse unor taxe vamale speciale. Unele produse de import sînt supuse, de asemenea, unor taxe de acciză, a căror mărime variază foarte mult, în funcție de natura produsului. În afara taxelor vamale, la import se mai percep următoarele taxe: a) un impozit pentru dezvoltarea economică de 10% asupra valorii CIF; b) o taxă statistică de 1% asupra valorii CIF, plătită la toate importurile, cu excepția cerealelor.

Nu există bariere netarifare propriu-zise. Toate importurile necesită o factură comercială, un certificat de origine și documentele de transport. Importurile alimentare mai necesită un certificat sanitar, iar toate produsele agricole un certificat de carantină.

4. Regimul investițiilor externe de capital. Investițiile externe sînt aprobate și înregistrate conform unui regim separat față de investițiile de capital autohtone. Instituția responsabilă pentru administrarea legislației în domeniul investițiilor străine este Autoritatea Generală pentru Investiții și Zone Libere (GAIFZ); această instituție este cea care aprobă investițiile noi și extinderile (inclusiv cele din zonele libere), repatrierea capitalurilor, transferul profiturilor, acordarea de stimulente. Aproape toate sectoarele economice care necesită tehnologie, expertiză de management și capital străin sînt deschise investițiilor externe. Fac

excepție cîteva sectoare rezervate statului. Participarea investitorilor străini la capitalul social al firmelor mixte este reglementată de către GAIFZ. În trecut, participarea majoritară a capitalului străin era prohibită. Totuși, în prezent, nu se mai insistă asupra proporției de maximum 50% a participării capitalului străin la capitalul social. **Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital:** societatea anonimă pe acțiuni (S.A.). Capitalul minim: 20.000 lire egiptene; toate acțiunile trebuie subscrise, iar 25% din acestea vărsate efectiv. Se solicită minimum 7 membri fondatori și acționari, controlul asupra activității societății fiind exercitat de către adunarea generală. **Repatrierea capitalurilor** poate fi efectuată la 5 ani de la realizarea investiției inițiale, în 5 rate anuale, în moneda în care s-a investit inițial și la cursul de schimb existînd în momentul efectuării repatrierii. **Transferul profiturilor** trebuie negociat în detaliu cu GAIFZ și este condiționat de existența unui sold creditor al contului de valute al firmei în cauză.

5. Regimul valutar. Administrarea controlului valutar este în competența Comitetului Suprem pentru Comerț Exterior al Ministerului de Finanțe. Decontările pentru operațiunile de comerț exterior realizate cu țările cu care Egiptul nu are încheiate acorduri bilaterale de plăți pot fi făcute în orice valută convertibilă sau în orice alt mod stabilit ori permis de Reglementările de comerț exterior. Decontările cu țările cu care Egiptul are încheiate acorduri de plăți se fac țînînd seama de condițiile stipulate în aceste acorduri. Nu există restricții în legătură cu felul și cuantumul valutilor, în bancnote, ce pot fi importate în Egipt. Exportul de monedă națională este limitat la plafonul de 20 lire egiptene în bancnote pentru rezidenți, în timp ce rezidenții pot exporta orice tip și cantitate de valută achiziționată pe căi legale.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept egiptean este influențat de Common Law.

Egiptul a aderat la toate convențiile internaționale privind arbitrajul comercial. Hotărîrile străine sînt aplicabile conform aceluiași proceduri care au fost adoptate pe plan mondial.

ELVEȚIA

Numele oficial: Schweiz (Suisse) Svizzera (Confederația Elvețiană). **Suprafața:** 41.288 km². **Populația:** 6.286.000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Berna. **Moneda:** francul elvețian (1,64 SFr. = 1 dol. S.U.A. — curs de schimb la 10.10.1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principalii parteneri comerciali (1978): R. F. Germania (18%), Franța (8,6%), S.U.A. (7,1%), Marea Britanie (6,9%) și Italia (6,3%) — la export; R. F. Germania (28,9%), Franța (12,5%), Italia (9,8%), Marea Britanie (8%) și S.U.A. (7,5%) — la import. **Principalele organisme economice la care participă:** este membră fondatoare a AELS (Asociația Europeană a Liberului Schimb); a încheiat un acord de liber schimb cu C.E.E. care funcționează din 1973, în baza căruia au fost desființate, treptat, pînă în 1977, taxele vamale de import între părți la majoritatea produselor industriale (cu excepția unor produse considerate sensibile, pentru care „calendarul” de desființare a taxelor este mai lung). Elveția este parte contractantă la GATT și membră a OCDE; nefiînd membră a O.N.U., nu participă la instituțiile specializate ale acesteia.

2. Regimul exporturilor. Nu există prohibiții la export. Pentru exportul (inclusiv reexportul) unui număr restrîns de produse se aplică regimul licențelor de export.

3. Regimul importurilor. Importul de unt este prohibit (acesta putînd fi efectuat, în anumite cazuri excepționale, numai de către autoritățile guvernamentale). Controlul importurilor are loc, practic, numai cu privire la produsele agricole, prin intermediul permiselor de import (echivalente, din multe puncte de vedere, cu licențele) prin care se administrează contingentele impuse la importul

următoarelor produse principale: cereale, animale vii, carne, anumite fructe și legume, vin în vrac, alcool pur; se mai aplică acest regim și la importul de material militar, narcotice, unele produse textile. Pentru unele produse, supuse regimului de stocare (de exemplu cafea și produse petoliere) sînt necesare permise speciale de import

Elveția utilizează un **tarif vamal propriu**, care cuprinde numai taxe vamale specifice (calculate pe baza greutateii produselor importate). Dacă se transformă taxele specifice în sistemul taxelor ad-valorem (sistem practicat cu prioritate de celelalte țări ale lumii), nivelul mediu al **taxelor vamale elvețiene** este de 5,4%. Majorității importurilor li sînt aplicabile taxele vamale în regimul clauzei națiunii celei mai favorizate (CNF); importurile provenind din țările membre ale AELS și ale C.E.E. (în acest ultim caz cu unele excepții) nu fac obiectul taxelor vamale; produsele provenind din țările în curs de dezvoltare (între care și România) le sînt aplicabile reducerile și scutirile de taxe vamale derivînd din schema elvețiană de preferințe tarifare generalizate, nediscriminatorii și neciproce (SGP).

În afara taxelor vamale, cu ocazia importului se mai percep și alte taxe. Astfel, unele produse agricole (de exemplu furaje, uleiuri și alte grăsimi comestibile) sînt supuse unei taxe suplimentare, al cărei quantum este încașat de către producătorii locali; o taxă statistică de 3% din quantumul taxelor și impozitelor la frontieră este percepută pentru toate produsele; de asemenea, combustibilii, alcoolul, oțelul, tutunul, precum și un număr limitat de alte produse fac obiectul taxei de acciză. Pe lângă taxele amintite, guvernul mai poate percepe, în unele situații, o taxă de egalizare la importul anumitor produse agroalimentare prelucrate.

În ceea ce privește **barierele netarifare**, este de menționat că Elveția nu dispune de o lege antidumping. O serie de reglementări federale speciale, care pot frîna importurile în unele cazuri, sînt aplicabile produselor agroalimentare. La importul de produse farmaceutice se aplică norme sanitare și de siguranță stricte, de către fiecare canton din cadrul Confederației.

4. Regimul investițiilor externe de capital. Nu există formalități specifice în vederea autorizării investițiilor străine de capital; sînt necesare, totuși, o serie de aprobări din partea autorităților cantonale (permisiunea de a achiziționa construcții, permisiunea de a construi anumite clădiri, obținerea permiselor de lucru pentru nerezidenți).

Cu excepția serviciilor publice, nu există sectoare interzise accesului capitalului străin. Este limitată participarea capitalului străin numai în sectorul minier (unde 51% din capitalul unei societăți trebuie să fie elvețian).

Principalul tip de societate cu participare străină la capital este societatea anonimă (Société Anonyme — SA) Aktiengesellschaft — AG); celălalt tip de societate, cea cu răspundere limitată (SARL/GmbH) este foarte puțin utilizată de către investitorii străini. SA trebuie să aibă min. 3 acționari fondatori, din care 2 de cetățenie elvețiană, precum și un capital minim de 50.000 SFr în acțiuni de min. 100 SFr. (min 20% din fiecare acțiune trebuind să fie vărsat la prima adunare a acționarilor); pentru crearea unei SA trebuie plătite următoarele taxe: taxă asupra capitalului (340 SFr. pentru un capital de 50.000 — 200.000 SFr. și 0,02% din capitalul peste această sumă, taxa maximă fiind de 8.000 SFr.); taxe notariale (al că-

ror nivel variază în funcție de cantoane (de exemplu, în cantonul Zürich acestea sînt de 1% din capital, între min. 100 și max. 10.000 SFr.). Nu există restricții cu privire la repatrierea capitalului și transferul profiturilor.

5. Regimul valutar. Politica valutară este elaborată de către Consiliul Federal al Elveției, pe baza propunerilor Departamentului Federal al Economiei Publice și ale Departamentului Politic Federal. Banca Națională aplică reglementările în domeniul tranzacțiilor valutare. Nu există restricții în legătură cu valutele în care să se efectueze decontările din operațiuni de comerț exterior și nici în ceea ce privește exportul și importul de valută elvețiană sau străină.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept elvețian face parte din categoria sistemelor de drept de tip germanic

Elveția este parte la Convenția pentru recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale străine (New York, 1958). Arbitrajul este supus unor reguli de procedură care diferă în funcție de cantoane. Există o serie de instanțe arbitrale permanente care funcționează pe lângă unele asociații profesionale cu caracter economic.

Recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale străine are loc în baza dispozițiilor convențiilor bi și multilaterale la care Elveția participă.

FILIPINE

Numele oficial: Republica de Filipinas (Republica Filipinelor). **Suprafața:** 300.000 km². **Populația:** 45.639.000 locuitori (estimare 1978). **Capitala:** Quezon City și Bangulo (capitala de vară). **Moneda:** pesoul filipinez (7,42 peso = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la data de 9.X.1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principali parteneri comerciali (în 1978): S.U.A. (33,4%), Japonia (24%), țările membre ale C.E.E. 19% — la export; Japonia (27%), S.U.A. (21%), țările membre ale C.E.E. (13%) — la import.

Principalele organisme cu caracter economic la care participă: F.M.I., A.I.D., B.I.R.D., F.A.O., ASEAN (Asociația statelor din Asia de sud-est).

2. Regimul exporturilor. Exporturile spre Republica Africa de Sud sînt prohibite. Sînt prohibite exporturile anumitor materiale considerate de importanță strategică, precum și ale unor mașini și echipamente necesare dezvoltării economice a țării. Banca Centrală emite permisele de export necesare efectuării încasărilor din exporturi. Se percepe o taxă de export variabilă asupra valorii FOB a produselor exportate. Exporturile spre țările socialiste sînt autorizate prin Ordinul Executiv nr. 384 și se desfășoară prin „Philippine International Trading Corporation“.

3. Regimul importurilor. Nu este necesară obținerea de licențe de import, ci numai de autorizații vamale. Mărfurile sînt împărțite în „bunuri esențiale“ și „bunuri neesențiale“, în funcție de acestea acordîndu-se autorizațiile de import de către Banca Centrală.

Tariful vamal adoptat în 1972, este structurat conform nomenclaturii tarifare de la Bruxelles. Nivelul **taxelor vamale** — în prezent de 50—100% — se vor reduce treptat la 30% pentru cca 300 produse.

Cele mai importante **bariere netarifare:** a) reglementările restrictive privind finanțarea importurilor pe bază de documente contra acceptare și cont deschis, precum și pe bază de acreditive; b) constituirea de depozite prelabile la import de pînă la 100%; c) taxe antidumping; d) taxă specială (pentru produsele ce provin din țări ce discriminează la import produsele filipineze).

4. Regimul investițiilor externe de capital. Investițiile străine sînt reglementate de Board of Investment (BOI). Această organizație acordă și autorizația pentru efectuarea acestora.

Sînt interzise investițiile străine în: industria armamentului, energia hidroelectrică și nucleară, domeniul bancar, comerțul cu amănuntul, precum și explorarea și exploatarea petrolului.

În general, participarea externă la capital este limitată în multe sectoare (servicii publice, agricultură, silvicultură, piscicultură, explorarea țițeiului, transport aerian, companii financiare) pînă la 40%; limita este redusă la 30% în industria minieră și băncile pentru dezvoltare, dar, majorată pînă la 100% în sectoarele industriale, considerate „de vîrf”.

Principalul tip de societăți cu participare străină la capital este: „corporația” pe acțiuni, cu 5—15 membri, din care majoritatea cetățeni filipinezi; nu există reglementări cu privire la nivelul minim al capitalului.

Repatrierea capitalurilor și transferul profiturilor nu sînt restricționate; profiturile pot fi transferate înainte de sfîrșitul anului fiscal sau calendaristic, necesitînd însă aprobarea Băncii Centrale.

5. Regimul valutar. Politica valutară este elaborată de guvern. Banca Centrală administrează reglementările valutare și eliberează circulare și diverse instrucțiuni băncilor autorizate. Încasările și plățile din exporturi și importuri se efectuează, în general, în valute convertibile.

Exportul de valută străină este limitat la 500 peso și respectiv, 100 dolari S.U.A. Importul de valută națională este limitat la 500 peso (din care numai 50 peso în monede), neexistînd restricții în legătură cu importul de valută străină.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept filipinez se află sub dublă influență: nelatină și a sistemului Common Law.

Filipine este parte la Convenția pentru recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale străine (New York, 1958), recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale străine avînd loc în conformitate cu dispozițiile acestei Convenții.

FINLANDA

Numele oficial: Suomen Tasavalta / Republiken Finland (Republica Finlanda). Suprafața: 337.009 km². Populația: 4.745.000 locuitori (estimări 1978). Capitala: Helsinki. Moneda: marca finlandeză (3,66 FMk. = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la 10.10.1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principali parteneri comerciali (1978): U.R.S.S. (17,8%), Suedia (14,3%), Marea Britanie (12,6%) și R. F. Germania (10,7%) — la export; U.R.S.S. (18,7%), Suedia (14,4%), R. F. Germania (13,5%) și Marea Britanie (9,2%) — la import. Principalele organisme economice la care participă: Finlanda este membră a A.E.L.S. (Asociația Europeană a Liberului Schimb); a încheiat un acord de liber schimb cu C.E.E. în domeniul produselor industriale, care funcționează din 1973. Este membră a O.C.D.E., G.A.T.T. și a instituțiilor specializate cu caracter economic ale O.N.U.

2. Regimul exporturilor. Nu există prohibiții la export. Regimul licențelor de export este practicat numai la vânzările în străinătate de deșeuri de metal; în ceea ce privește celelalte produse, este necesară numai o declarație de export, care este aprobată automat (cu excepția unui număr redus de cazuri).

3. Regimul importurilor. Cea mai mare parte a importurilor nu fac obiectul regimului licențelor de import. Pentru produsele care totuși sînt supuse controlului la import, sînt practicate 2 tipuri de licențe: (a) licențe globale, acordate

în limita unor cote valutare, în baza cărora importatorii pot efectua achizițiile din orice țară cu care Finlanda menține relații comerciale în sistemul multilateral (G.A.T.T.); (b) licențe individuale, în care sînt menționate atît produsele, cît și țările de import (acest ultim sistem este practicat în relațiile cu țările cu care Finlanda are acorduri comerciale bilaterale).

Tariful vamal este structurat după nomenclatura vamală de la Bruxelles (N.T.B.) și cuprinde 2 coloane de taxe: autonome și cele în regimul clauzel națiunii celei mai favorizate (C.N.F.). Produsele provenind din țările în curs de dezvoltare, inclusiv din România, beneficiază de scutiri sau reduceri de taxe vamale la import, în conformitate cu schema finlandeză de preferințe tarifare generalizate, nediscriminatorii și neciproce (S.G.P.).

Nivelul mediu al taxelor vamale de import era, în 1977, de 1,8%; pentru cea mai mare parte a materiilor prime acesta era zero. În afara taxelor vamale, cu ocazia importului se mai percep și alte taxe, între care: taxa locală de 1% din valoarea importurilor; taxa de egalizare, avînd niveluri cuprinse între 1,2 și 5% (în medie 2%), la care sînt supuse circa 3/4 din importuri; taxa asupra cifrei de afaceri de 16,28% (care se percepe inclusiv asupra importurilor efectuate prin intermediul zonelor, porturilor sau depozitelor libere — „duty-free”).

Barierile netarifare se rezumă, în principal, la sistemul contingentării indirecte a importurilor prin intermediul cotelor valutare acordate importatorilor, în limita cărora acestea pot efectua cumpărări din străinătate.

4. Regimul investițiilor externe de capital. Autorizarea efectuării de investiții străine în Finlanda implică următoarele aprobări: din partea Băncii Finlandei și a Ministerului Muncii, din partea Ministerului Comerțului și Industriei (pentru achiziționarea de terenuri), din partea autorităților provinciale și locale. Sectoare interzise accesului capitalului străin: energia atomică, rafinarea țițeiului, minieră, silvicultură și industria prelucrării lemnului; de asemenea, accesul este interzis, în principiu, în sectorul bancar și al asigurărilor. Sectoare cu acces limitat al capitalului străin: aviație și construcții navale (unde participarea capitalului străin trebuie să fie de max. 1/3).

Principalul tip de societate cu participare străină la capital este corporația (Corporation), care poate fi creată de către min. 1 fondator sau acționar (acesta putînd să nu fie cetățean finlandez), trebuie să aibă min. 1 director și un capital de min. 15.000 FMk.; taxele incumbate de crearea corporației sînt: 260 FMk. pentru aprobarea documentelor constitutive și 250 FMk. pentru înscrierea în registrul de comerț. Repatrierea capitalului și transferul profiturilor sînt permise pe baza aprobării din partea Băncii Finlandei.

5. Regimul valutar. Politica valutară este administrată de către Banca Finlandei, care poate delega o serie de atribuții în principal băncilor comerciale. Decontările derivate din operațiunile de comerț exterior sînt efectuate fie prin conturi de clearing bilateral, în valutele de cont convenite (sistem practicat în relațiile cu țările socialiste), fie în orice valute convertibile. Exportul de valută finlandeză este, în principiu, limitat la suma de 3.000 FMk.; importul de valută — finlandeză sau străină —, indiferent de quantum, este nerestricționat.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept finlandez face parte din categoria celor de tip germanic.

Rezolvarea prin arbitraj a litigiilor în domeniul comercial este reglementată în baza convențiilor bi și multilaterale în materie la care Finlanda este parte. Hotărîrile arbitrale străine pot fi executate în Finlanda, cu condiția ca acestea să fie conforme cu cerințele formale impuse de legea finlandeză.

FRANȚA

Numele oficial: République Française (Republica Franceză). **Suprafața:** 551.255 km². **Populația:** 53.182.000 locuitori (estimări: 1978). **Capitala:** Paris. **Moneda:** francul francez (4,18 FF. = 1 dol. S.U.A. — curs de schimb la 10.10.1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principali parteneri comerciali (1978): peste jumătate din comerțul exterior francez se desfășoară cu celelalte țări membre ale C.E.E. (52,5% din exporturi și 51,4% din importuri); țările membre ale OPEC dețin 8,5% din exporturile și, respectiv, importurile Franței, iar țările socialiste — 4,2% și, respectiv, 3,4%. **Principalele organisme economice la care participă:** este membră fondatoare a C.E.E. și a O.C.D.E., precum și parte contractantă la G.A.T.T.; face parte din toate instituțiile specializate cu caracter economic ale O.N.U.; a încheiat, alături de celelalte țări membre ale C.E.E., Convenția de la Lomé, la care sînt semnate peste 50 state în curs de dezvoltare (dintre care multe sînt foste colonii franceze); participă la activitatea tuturor băncilor regionale pentru dezvoltare. La Paris se află sediul mai multor organizații și organisme economice internaționale, între care O.C.D.E. și Camera de Comerț Internațională.

2. Regimul exporturilor. Anumite produse, care se află pe o listă oficială de prohibiții la export, pot fi exportate numai pe baza unor licențe speciale. Un număr restrîns de alte produse fac obiectul unor licențe individuale de export, însă dacă valoarea acestora nu depășește 1.000 FF. (5.000 FF. pentru obiecte de artă și articole pentru colecționari) exporturile sînt permise, în principiu, fără nici o formalitate. Majoritatea articolelor care intră în structura exporturilor franceze nu sînt supuse controlului prin intermediul licențelor de export.

3. Regimul importurilor. Pentru produsele care fac obiectul contingentării la import este necesară obținerea licențelor de import, care sînt eliberate de către Ministerul Economiei, în general pentru perioada de 6 luni, fără plata de taxe specifice în acest scop. Multe din produsele care nu fac obiectul contingentării pot fi importate fără licență; dacă valoarea acestora nu depășește 10.000 FF. este necesară numai prezentarea facturii la vamă; pentru valori superioare celei de mai sus este necesară completarea unei declarații vamale și prezentarea contractului de import la o bancă autorizată. Anumite produse necontingentate (de exemplu medicamente) pot fi importate cu condiția obținerii unor vize administrative, iar pentru o serie de produse agricole sînt necesare certificate de import (în conformitate cu reglementările specifice din cadrul politicii agricole a C.E.E.).

Tariful vamal este cel comunitar, aplicat unitar la import de către toate țările membre ale C.E.E. și cuprinde 2 categorii de taxe vamale (autonome și cele în regimul clauzei națiunii celei mai favorizate — C.N.F.). Franța aplică scutiri și reduceri de taxe vamale la importul de produse din țările în curs de dezvoltare (inclusiv România), conform schemei de preferințe tarifare generalizate, nediscriminatorii și nereciproce (S.G.P.) a C.E.E. Constituirea o uniune vamală cu celelalte țări membre ale C.E.E., în relațiile cu acestea nu se aplică taxe vamale de import; de asemenea, nu se aplică taxe vamale la importurile de produse industriale provenind din țările membre ale A.E.L.S. (în baza acordurilor de liber schimb încheiate de acestea din urmă cu C.E.E., în vigoare din 1973).

Nivelul taxelor vamale este în general mai mic decît cel practicat de celelalte țări capitaliste dezvoltate, nemembre ale C.E.E., urmînd a fi redus cu circa 40% în următorii ani (ca urmare a rezultatelor celei de-a VII-a runde de negocieri comerciale multilaterale din cadrul G.A.T.T.).

În afara taxelor vamale, cu ocazia importului se mai percepe taxa asupra valorii adăugate (T.V.A.), care are ur-

mătoarele niveluri: (a) 17,6% (nivel general, aplicabil majorității produselor); (b) 7% (nivel redus, pentru unele produse agroalimentare, îngrășăminte, cărți etc.); 33,3% (nivelul majorat, pentru produse de lux cum sînt echipament foto, aparate de radio, magnetofone, autoturisme noi, motocicletele cu cilindrul mare, blănuri etc.).

În afara restricțiilor cantitative, în categoria barierelor netarifare impuse în calea importurilor franceze se înscriu taxele de egalizare la import și taxele antidumping (procedura impunerii acestora din urmă fiind reglementată la nivelul C.E.E.). La acestea se adaugă o serie de norme tehnice, de siguranță, de etichetare și marcare cu un grad de complexitate ridicat, care trebuie respectate de către exportatori pe piața franceză.

4. Regimul investițiilor externe de capital. Autorizarea investițiilor străine de capital este dată de către Ministerul Economiei, care ia în considerare opiniile exprimate de către celelalte ministere interesate; opiniile respective se formulează în cadrul Comitetului pentru investiții străine (Comité des Investissements étrangers), format din reprezentanți ai ministerelor: industriei, economiei, afacerilor interne, apărării, finanțelor, comerțului exterior și afacerilor externe; este luată în considerare în cadrul procedurii de autorizare și părerea DATAR (agenție însărcinată cu atragerea investițiilor străine și acordarea de stimulente în acest scop).

În principiu nu există sectoare interzise accesului capitalului străin. Accesul este restricționat însă — cu toate că nu există limite exprese de participare externă la capital — în următoarele sectoare: industria petrolieră, serviciul public, transportul pe autostrăzi, agenții de voiaj, asigurări; restricțiile sînt, mai ales, de natură administrativă.

Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital: (a) societatea anonimă (société anonyme — SA) cu min. 7 membri (fără restricții în privința naționalității) și un capital min. de 500.000 FF. (dacă este proprietate publică) sau 100.000 FF.; (b) societatea cu răspundere limitată (société à responsabilité limitée — SARL) cu min. 2 și max. 50 membri (indiferent de naționalitate) și cu un capital min. de 20.000 FF.; taxele incumbate de crearea unei societăți (SA sau SARL) sînt: 1% din valoarea contribuțiilor la capital, taxă locală de 0,6% din volumul capitalului, 50 FF. taxă de înregistrare și taxe notariale (calculate în funcție de capital — 1% pt. capital de 20—22.000 FF., 0,5% pt. capital 22—60.000 FF., 0,3% pt. capital de 60—200.000 FF., 0,2% pt. capital de 200—500.000 FF., 0,1% pt. capital de 500.000—2,5 mil. FF., 0,05% pt. capital de 2,5—5 mil. FF., 0,025% pt. capital de peste 5 mil. FF.). **Repatrierea capitalului și transferul profiturilor:** în principiu nu există limitări; repatrierea capitalului necesită aprobarea Ministerului Economiei; transferul profiturilor poate fi efectuat după constituirea rezervelor legale.

5. Regimul valutar. Rolul principal în elaborarea și administrarea politicii valutare revine Directoratului trezoreriei din Ministerul Finanțelor, asistat de Banca Franței și, în unele domenii, de către Directoratul general al vămilor și taxelor indirecte. Nu există restricții în legătură cu valutele în care trebuie să se efectueze decontările derivate din operațiunile de comerț exterior. În principiu, exportul de valută franceză în numerar este limitat la suma de 5.000 FF.; importul de valută franceză și străină nu este în nici un fel restricționat.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept francez este de tip neolatîn.

Franța este parte la Convenția pentru recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine (New York, 1958) și la Convenția europeană cu privire la arbitrajul comercial internațional (Geneva, 1961). Pentru a fi recunoscute și executate, hotărârile arbitrale străine trebuie să emane de la arbitri calificați, să corespundă prevederilor în materie ale legii străine sub imperiul căreia a fost pronunțată și să nu contravină ordinii de drept și ordinii publice din Franța; executarea este condiționată de obținerea unui executor din partea instanței judecătorești competente în punctul de vedere al locului potențialei executări.

R. F. GERMANIA

Numele oficial: Bundesrepublik Deutschland (Republica Federală Germania). **Suprafața:** 248.097 km². **Populația:** 61.212.000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Bonn. **M moneda:** marca vest-germană (1,80 DM = 1 dol. SUA — curs de schimb la 10.10.1980).

1. Date generale cu privire la comerțul exterior. Principali parteneri comerciali (1979): aproape jumătate din comerțul exterior vest-german este deținut de celelalte țări membre ale CEE (48,2% din exporturi și 48,4% din importuri), dintre care se detașează Franța (cu ponderi de 12,7% și, respectiv, de 11,4%) și Olanda (cu 9,9% și, respectiv, 12,3%); țările membre ale OPEC dețin 6% și 9% din exporturile și, respectiv, importurile R.F. Germania, iar țările socialiste — 6% și respectiv, 5%. **Principalele organisme economice la care participă:** este membră fondatoare a CEE, face parte din OCDE, GATT, precum și din instituțiile specializate cu caracter economic ale ONU; alături de celelalte țări membre ale CEE a încheiat Convenția de la Lomé cu un număr de peste 50 de state în curs de dezvoltare.

2. Regimul exporturilor. Cu câteva excepții, vânzările în străinătate nu sînt supuse regimului licențelor de export; între excepțiile menționate se numără anumite produse considerate strategice, care fac obiectul licențelor individuale de export; licențe de export mai sînt necesare și pentru produsele agricole, însă, în general, numai pentru scopuri statistice. Pentru toate produsele care urmează a fi vîndute în străinătate este însă necesară completarea unor notificări de export, supuse controlului, de asemenea în scopuri statistice, al autorităților vamale. Exporturile spre R.D. Germană se bucură de un regim preferențial (în sensul că acestea pot beneficia de credite de export stimulative, precum și de o serie de reduceri ale unor taxe percepute cu ocazia exportului, ca de exemplu, taxa asupra valorii adăugate — TVA).

3. Regimul importurilor. Majoritatea produselor nu fac, cu ocazia importului, obiectul controlului prin intermediul licențelor de import; produsele — considerate sensibile — cărora totuși li se aplică acest regim pot intra în R.F. Germania în baza unor licențe, valabile, de regulă, pentru 6 luni (cu posibilitatea de prelungire a utilizării), pentru eliberarea cărora nu se percep taxe speciale. Circa 75% din importurile provenind din R.D. Germană sînt total liberalizate, în sensul că nu sînt supuse contingentării sau mecanismului licențelor de import, însă efectuarea acestora trebuie notificată Oficiului Federal pentru Comerț.

Tarifal vamal utilizat este cel comunitar, aplicat unitar la import de către țările membre ale CEE, este structurat după nomenclatura tarifară de la Bruxelles (NTB) și cuprinde taxe vamale — autonome sau în regimul clauzei națiunii celei mai favorizate (CNF) — în general exprimate ad-valorem, calculabile asupra valorii c.i.f. a importurilor; în următorii 8 ani vor avea loc reduceri ale taxelor vamale cu circa 40%, în baza celor convenite cu ocazia ultimei runde de negocieri comerciale multilaterale din cadrul GATT. Importurile de produse industriale provenind din țări în curs de dezvoltare (între care și România) beneficiază de scutiri sau reduceri de taxe vamale, în conformitate cu schema CEE de preferințe tarifare generalizate,

nediscriminatorii și nereciproce (SGP). Toate produsele provenind din celelalte țări membre ale CEE, precum și produsele industriale importate din țările membre ale AELS nu fac obiectul percepției de taxe vamale. Importurile din R.D. Germană nu sînt supuse regimului tarifelor obișnuit, ele fiind, practic, exceptate de la plata taxelor vamale.

În afara taxelor vamale, asupra produselor importate se percepe și **taxa asupra valorii adăugate (TVA)**, ale cărei niveluri sînt: 13% pentru majoritatea produselor și 6,5% pentru produsele „necesare” (între care unele produse agroalimentare); sînt exceptate de la TVA importurile din R.D. Germană.

Între reglementările vest-germane care pot fi incluse în categoria **barierelor netarifare** se numără: posibilitatea de a introduce taxe antidumping (atunci cînd există prejudiciu sau pericol de prejudiciu cauzat de practicarea unor prețuri de dumping de către unii exportatori), restricțiile cantitative la import (coordonate și corelate la nivelul CEE, în baza politicii comerciale comune), precum și diversele norme tehnice, sanitare, de siguranță, de etichetare și marcare care se cer respectate cu ocazia importului.

4. Regimul investițiilor externe de capital. În mod practic nu există mecanisme specifice de autorizare a investițiilor externe de capital în R.F. Germania, acestea putînd fi efectuate fără restricții (cu excepția cazurilor în care investitorii străini intenționează achiziționarea a peste 25% din capitalul unei firme, cînd trebuie notificate filialele Bundesbank din fiecare stat).

Nu există sectoare interzise accesului capitalului străin. **Accesul este însă restricționat** — cu toate că nu există limite de participare externă la capital — în unele sectoare precum: transporturile de pasageri, companiile de asigurări, băncile de depuneri, asociațiile în domeniul construcțiilor; restricțiile sînt, mai ales, de natură administrativă.

Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital: (a) societatea cu răspundere limitată (Gesellschaft mit beschränkter Haftung — GmbH) cu min. 2 membri fondatori și cu un capital min. de 20.000 DM (probabil 50.000 DM conform unei noi legi care se află în stadiu de proiect); (b) societatea pe acțiuni (Aktiengesellschaft — AG), cu min. 5 membri și cu un capital min. de 200.000 DM (din care min. 25% trebuie vărsat efectiv cu ocazia creării societății); principala taxă care trebuie achitată cu ocazia creării societății este taxa de investiție, de 1% din capital. **Repatrierea capitalului și transferul profiturilor** sînt nerestricționate (cu mențiunea că, în cazul unei AG, transferul profiturilor poate avea loc în mod liber numai după constituirea fondului de rezervă de 10% din capitalul subscris prin prelevarea anuală a 5% din câștigurile nete).

5. Regimul valutar. Principalele instituții care elaborează și administrează **politica valutară** sînt: Ministerul Federal al Economiei, Ministerul Federal al Finanțelor, Ministerul Federal al Transporturilor, Oficiul Federal al Comerțului și Industriei, ministerele economiei din landurile vest-germane, precum și Banca Națională (Bundesbank). Nu există restricții sau reglementări speciale cu privire la valutele în care trebuie să se efectueze decontările din operațiuni de comerț exterior și nici în ceea ce privește felul sau cantumul valutilor — vest-germană sau străine — care pot fi exportate sau importate din/în R.F. Germania.

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept vest-german este de tip germanic. R.F. Germania este parte la Convenția pentru recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale străine (New York, 1958). Există numeroase instanțe arbitrale specializate pentru comerțul cu diferite categorii de produse, precum și instanțe cu competență generală (pe lângă camerele de comerț). Executarea hotărârilor arbitrale străine — atît cele din dreptul comun, cît și cele pronunțate în baza convențiilor internaționale bi și multilaterale la care R.F. Germania este parte —, hotărîri care nu pot fi anulate, are loc în aceleași condiții ca și acelea pronunțate de instanțele arbitrale vest-germane.

GRECIA

Numele oficial: Hellás (Republica Elenă). **Suprafața:** 131.944 km². **Populația:** 9.325.000 locuitori (estimări 1978). **Capitala:** Atena. **Moneda:** drahma (42,81 Dr. = 1 dol. S.U.A. — curs de schimb la 10.10.1980).

1. **Date generale cu privire la comerțul exterior.** Principali parteneri comerciali (1978): 41,7% din exporturile și 43% din importurile Greciei sînt deținute de țările membre ale CEE (dintre care se detașează, în ordine, R.F. Germania, Marea Britanie și Italia atît la export, cît și la import); dintre țările extra-CEE, principalii parteneri sînt: S.U.A. (13,4%) Arabia Saudită (4,7%) și U.R.S.S. (3,1%) — la export și S.U.A. (16,6%), Arabia Saudită (3,3%) și Japonia (3,7%) — la import. **Principalele organisme economice la care participă:** Grecia este parte contractantă la GATT, precum și membră la OCDE și la instituțiile specializate cu caracter economic ale ONU; din 1974 are un acord de asociere cu CEE, iar de la 1 ianuarie 1981 va deveni cel de-al 10-lea membru al Comunității.

2. **Regimul exporturilor.** Toate vînzările în străinătate sînt supuse regimului licențelor de export. Cu autorizarea Ministerului Comerțului, o serie de produse pot face obiectul unor tranzacții barter cu țările socialiste, Iran și Israel. Din iulie 1968, în baza acordului de asociere, exporturile spre CEE (cu excepția celor siderurgice și a cărbunelui) beneficiază de exceptare de la plata taxelor vamale de import comunitare.

3. **Regimul importurilor.** În ceea ce privește controlul importurilor, produsele sînt împărțite în 4 categorii: produsele din categoria I (care acoperă circa 95% din importuri) pot fi importate fără licențe, după o aprobare prealabilă (care are un caracter de rutină); produsele din categoriile II (anumite mărfuri considerate de lux) și cele din categoria III (anumite tipuri de mașini și echipamente) fac obiectul licențelor de import, care sînt eliberate de către Ministerul Comerțului și Camera de Comerț și Industrie și, respectiv, de către Ministerul Industriei; produsele din categoria IV (care includ un număr restrîns de produse agroalimentare, precum și unele mărfuri care formează monopol de stat) necesită aprobarea guvernamentală prealabilă în vederea efectuării importului. Licențele de import sînt eliberate, de regulă, pentru 6 luni (pentru încărcare) plus 3 luni (pentru transport) și incumbă plata unor taxe specifice care variază, în funcție de valoarea importului, între 40 și 5.000 Dr.

Tarifal vamal structurat conform nomenclaturii tarifare de la Bruxelles (NTB), este aplicabil pe toț teritoriul Greciei cu excepția Ins. Dodecanese și cuprinde 3 coloane de taxe vamale: generale, convenționale (aplicabile țărilor care beneficiază de clauza națiunii celei mai favorizate — CNF) și preferențiale (aplicabile produselor provenind din CEE); taxele vamale, care sînt specificate ad-valorem, sînt percepute asupra valorii c.i.f. a importurilor. Odată cu aderarea de la 1 ianuarie 1981 la CEE, taxele vamale urmează a fi aliniate treptat (între 1981 și 1986) la nivelurile practicate de CEE și nu vor mai fi percepute asupra mărfurilor provenind din țările comunitare; în prezent, nu se aplică taxe vamale la importul din CEE de produse care nu se fabrică în Grecia, iar pentru cele care se produc și în această țară taxele vamale au fost reduse cu 60%.

Între alte taxe care se percep cu ocazia importului, în afara taxelor vamale, se numără: taxe de import de 2% din valoarea facturii c.i.f. (plus 20—60% din cantumul astfel format); taxă asupra importurilor de produse de lux de 10—50% din prețul c.i.f.; suprataxă asupra unor produse industriale prelucrate, unor bunuri de consum și unor materii prime de 2—5% din valoarea importului.

Principalele bariere netarifare constau în: (a) taxe anti-dumping (atunci cînd există prejudiciu sau pericol de prejudiciu cauzat de prețurile scăzute practicate de exportatori spre țara elenă); (b) cerința de a furniza certificate de origine pentru toate importurile; (c) reglementările specifice privind etichetarea și marcarea produselor din import, în special a produselor farmaceutice, cosmetice, produselor agroalimentare și a firelor și fibrelor textile; (d) în cazul

medicamentelor, cosmeticelor, produselor dietetice și a unor categorii de produse electrotehnice este necesară obținerea unor aprobări speciale care să ateste respectarea dispozițiilor în materie de sănătate și de siguranță a folosirii; (e) constituirea de depozite valutare prealabile în numerar la importul majorității bunurilor care sînt produse și local (depozitele sînt constituite la băncile comerciale pe perioade de 2—8 luni).

4. **Regimul investițiilor externe de capital.** Investițiile străine sînt reglementate prin Decretul Legislativ nr. 2687 din oct. 1953, care permite importul de capital străin în scopuri productive. Autorizarea investițiilor străine este dată de către Ministerul Coordonării la propunerea Comitetului pentru Investiții (format din reprezentanți ai Ministerului Coordonării, Ministerului Finanțelor și Băncii Greciei). **Sectoare în care investițiile străine sînt favorizate:** industria alimentară, prelucrarea și comercializarea tutunului, industria textilă, marochinărie, industria mobilei, industria hîrtiei, industria chimică, metalurgie de bază, echipamente de transport. În principiu nu există sectoare interzise accesului capitalului străin. **Sectoare în care accesul capitalului străin este limitat:** sectorul bancar (pondera capitalului străin poate fi de max. 40%), serviciile publice.

Principala tip de societate cu participare străină la capital este „corporația” (anonymos etairia — AE) cu min. 2 acționari și cu un capital min. de 5 mil. Dr. în întregime subscris, avînd min. 3 directori; taxele incumbate de crearea unei astfel de societăți (taxe notariale, de publicare în gazeta oficială etc.) se ridică la circa 10.000 Dr. **Repatrierea capitalului și transferul profiturilor: capitalul, inclusiv profiturile reinvestite, poate fi repatriat în cote anuale de 10% după 1 an de la efectuarea investiției; transferul profiturilor poate avea loc după vîrsarea unei cote de 5% din profiturile nete în fondul de rezervă și după distribuirea unor dividende de cel puțin 6% din capitalul subscris, precum și după distribuirea a 30% din suma astfel rămasă acționarilor (cu condiția ca, în acest din urmă sens, să nu se fi votat altfel în adunarea generală a acționarilor).**

5. **Regimul valutar.** Politica valutară este elaborată de către Ministerul Finanțelor, Comitetul valutar, Subcomitetul pentru credite, Subcomitetul pentru control valutar și este administrată de către Banca Greciei și băncile comerciale autorizate. Decontările din operațiuni de comerț exterior se fac fie prin conturi de clearing (cu țările cu care există acorduri bilaterale în acest sens, moneda de cont fiind dolarul S.U.A.), fie în orice valută convertibilă (cu celelalte țări). Valuta națională a Greciei poate fi exportată în cantum maxim de 1.500 Dr.; nerezidenții pot exporta, fără să fi declarat în prealabil suma la intrarea în țară, 500 dol. S.U.A. și pot importa în Grecia orice fel de valută străină în orice cantum.

6. **Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional.** Sistemul de drept elen face parte din categoria celor de tip neolatin.

Grecia este parte la Convenția pentru recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale străine (New York, 1958). Instanțele arbitrale sînt fie specializate pe categorii de litigii (comerciale propriu-zise, maritime, tehnice), fie cu competență generală. Hotărîrile arbitrale străine sînt recunoscute și executate în conformitate cu convențiile bi și multilaterale la care Grecia este parte, însă numai în măsura în care ele nu sînt contrare ordinii publice.

INDIA

Numele oficial: Bkarat Juktarashtra (Uniunea Indiană). **Suprafața:** 3.287.590 km² (inclusiv Sikkim). **Populația:** 643.896.000 locuitori (estimare 1978). **Capitala:** New Delhi. **Moneda:** rupia indiană (7,76 rupii = 1 dolar S.U.A. — curs de schimb la data de 8.X.1980).

1. **Date generale cu privire la comerțul exterior.** Principali parteneri comerciali (în 1978): S.U.A. (12,4%), U.R.S.S. (12,1%), Marea Britanie (9,6%), Japonia (9,3%) — la export;

S.U.A. (12,5%), R.F. Germania (9,2%), Iran (9,1%), Marea Britanie (7,7%) — la import.

Principalele organisme cu caracter economic la care participă: F.M.I., A.I.D., B.I.R.D., F.A.O., GATT.

2. Regimul exporturilor. Majoritatea mărfurilor pot fi exportate fără obținerea prealabilă a unei licențe de export. Exporturile spre Namibia, Republica Africa de Sud sunt prohibite. Unele exporturi cum sunt: cafeaua, minereul de fier sînt supuse unor taxe vamale de export.

3. Regimul importurilor. Importurile din Namibia și Republica Africa de Sud sînt prohibite. Toate importurile se efectuează pe baza licențelor de import, prioritate avînd bunurile de capital, materiile prime industriale și bunurile de consum „esențiale”. Importul anumitor produse ca: alimentare, uleiuri, grăsimi, farmaceutice, bumbac brut, îngrășăminte și unele oțeluri, poate fi efectuat, exclusiv de către întreprinderile de stat. **Tarifal vamal** este structurat după nomenclatorul tarifar de la Bruxelles. Există 4 niveluri de taxe vamale ad-valorem de bază (de 30%, 40%, 60% și 100%). În afara acestora, mai există unele taxe ad-valorem auxiliare de 5%, 15% și 20% calculate la valoarea CIF a mărfii.

4. Regimul investițiilor externe de capital. Investițiile străine sînt reglementate de către Foreign Investment Board (FIB) și necesită licența industrială. Banca de Rezerve acordă autorizația pentru efectuarea investiției. **Sînt interzise investițiile străine în:** metalurgie, industria echipamentului electric, transporturi, unele sectoare ale industriei ușoare. **Accesul capitalului străin este limitat la 40%** în majoritatea sectoarelor; cu toate acestea în unele sectoare „de interes vital” pentru economia indiană și care contribuie la ridicarea nivelului tehnologic al producției, participarea capitalului străin poate fi de pînă la 74%.

Principalele tipuri de societăți cu participare străină la capital: a) societatea cu răspundere limitată (care poate fi

fie privată, fie publică și trebuie să aibă minimum 7 acționari; un străin sau un nerezident poate fi acționar cu aprobarea Băncii de Rezerve a Indiei); nu există prevederi exprese cu privire la capitalul minim.

Repatrierea capitalurilor și transferul profiturilor: nu sînt restricționate, necesitînd doar autorizarea din partea Băncii de Rezerve a Indiei.

5. Regimul valutar. Politica valutară este elaborată de guvern. Banca de Rezerve controlează toate tranzacțiile valutare și delegă anumite bănci comerciale să le realizeze. Majoritatea transferurilor valutare necesită aprobarea Băncii de Rezerve. Decontările generate de operațiunile de comerț exterior pot fi efectuate fie prin conturi de clearing (pentru țările cu care există acorduri bilaterale în acest sens) fie, în principiu, orice valută, inclusiv rupia indiană (pentru celelalte țări).

Exportul de valută indiană este, în general, prohibit, iar cel de valută străină efectuat de către nerezidenți este limitat la suma declarată la intrarea în țară, minus sumele schimbate în India. Importul de valută indiană este prohibit, iar cel de valută străină este nerestricționat (cu condiția declarării la intrarea în țară a sumelor care depășesc 1.000 dolari S.U.A.).

6. Sistemul de drept aplicabil și regimul arbitrajului comercial internațional. Sistemul de drept indian este puternic influențat de Common Law. India este parte la Convenția pentru recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale străine (New York, 1958). Recunoașterea și executarea hotărîrilor arbitrale străine are loc în conformitate cu dispozițiile cuprinse în convențiile bi sau multilaterale la care este parte.

GRUPAJ REALIZAT DE: ADRIAN CONSTANTINESCU, COSTEA MUNTEANU, LILIANA RADULESCU
Institutul de economie mondială

REDACTOR COORDONATOR: dr. AL. DETEȘAN

Intrebări și răspunsuri

● **ANDREI PATAKI, Baia Mare** — Conform prevederilor Decretului Prezidențial nr. 24/1976, prețul de achiziție la materialele recuperabile și nefolosibile din hirtie se practică atît în relațiile cu unitățile socialiste, cît și cu populația. Prețul de livrare se practică în relațiile dintre întreprinderile județene pentru recuperarea și valorificarea materialelor refolosibile și unitățile consumatoare, respectiv beneficiare. Precizăm, de asemenea, că în baza prevederilor aceluiași decret, prețul de achiziție se înțelege loco depozitul de colectare al întreprinderilor județene pentru recuperarea și valorificarea materialelor refolosibile. Obligația de transport revine unității predătoare. Pentru a asigura eficiență în activitatea de recuperare și valorificare, unitățile predătoare trebuie să asigure balotarea hirtiei și încărcarea mijloacelor de transport la capacitate. Sarcinile de predare pentru materialele recuperabile și refolosibile sînt stabilite de forul tutelar al unităților comerciale, respectiv, M.C.I.

● **DUMITRU OPREA, Galați** — Potrivit prevederilor pct. 19 din Prezările nr. 2038/1988 date în aplicarea

Legii nr. 26/1967 privind concediul de odihnă al angajaților, concediul de odihnă programat la sfîrșitul lunii decembrie va fi efectuat în continuare în cursul lunii ianuarie a anului următor, plata indemnizației de concediu făcîndu-se integral din fondul de retribuie al anului în care a început efectuarea concediului.

● **MARIN CONSTANTIN, Tătara-nu, Vrancea** — Impozitul pe terenuri prevăzut de Legea nr. 2/1977 se datorează de către cooperativele agricole de producție pentru toate suprafețele de teren pe care le dețin, diferențiat pe categorii de folosință și zone de fertilitate. În suprafața impozabilă nu se cuprind terenurile ocupate de construcții, iar suprafețele plantate cu livezi de pomi fructiferi sau vii se supun impozitului începînd cu primul an următor intrării pe rod. În același timp, menționăm că prin legea respectivă s-au stabilit 3 categorii de folosință a terenurilor agricole (teren arabil, finețe, pășuni, livezi de pomi fructiferi, vii și grădini de legume și zarzavat irigate) și s-a precizat că pentru terenurile împădurite, bălți și eleștee se aplică impozitul fix pe hectar prevăzut pentru terenurile ara-

bile, finețe și pășuni. Față de cele de mai sus cooperativa în cauză datorează impozitul fix pe hectar, pentru terenurile ocupate de drumuri și ape, calculat în mod diferențiat după cum acestea se încadrează în cele 3 categorii de folosință stabilite prin Legea nr. 2/1977.

● **IOAN HENZEL, Baia Mare** — Retribuirea personalului din echipele de salvare minieră cu categoria a șasea bază subteran s-a făcut la 1 august 1979 odată cu aplicarea etapei a II-a de majorare a retribuțiilor în industria minieră potrivit prevederilor Decretului nr. 280/1979.

● **NICU DRAGOMIR, Drobeta-Tr. Severin** — Conform prevederilor Legii nr. 12/1971 — anexa a 2-a, precum și Decretului nr. 499/1973, funcția de operator la mașini de contabilizat la un oficiu (centru) de calcul o poate ocupa personalul care a absolvit școala medie și cursul de specializare organizat în condițiile prevăzute în Regulamentul emis de Institutul Central de Informatică.

● **LICEUL INDUSTRIAL nr. 6, Ploiești** — Funcția de secretar șef școală de categoria a II-a poate fi ocupată de personalul care a absolvit o școală medie și care are o vechime în funcții administrative de cel puțin 6 ani.